

Leksands Sparbank

Org. nr. 583201-2529

Årsredovisning
för räkenskapsåret 1 januari - 31 december 2017

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse

Resultaträkning

Rapport över resultat och övrigt totalresultat

Balansräkning

Rapport över förändringar i eget kapital

Kassaflödesanalys

Noter till de finansiella rapporterna

- Not 1 Uppgifter om Sparbanken
- Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper
- Not 3 Finansiella risker
- Not 4 Räntenetto
- Not 5 Erhållna utdelningar
- Not 6 Provisionsintäkter
- Not 7 Provisionskostnader
- Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner
- Not 9 Övriga rörelseintäkter
- Not 10 Allmänna administrationskostnader
- Not 11 Övriga rörelsekostnader
- Not 12 Kreditförluster, netto
- Not 13 Bokslutsdispositioner
- Not 14 Skatter
- Not 15 Belåningsbara statsskuldsförbindelser m m
- Not 16 Utlåning kreditinstitut
- Not 17 Utlåning till allmänheten
- Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper
- Not 19 Aktier och andelar
- Not 20 Materiella anläggningstillgångar
- Not 21 Övriga tillgångar
- Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
- Not 23 Skulder till kreditinstitut
- Not 24 Inlåning från allmänheten
- Not 25 Övriga skulder
- Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
- Not 27 Obeskattade reserver
- Not 28 Eget kapital
- Not 29 Eventualförpliktelser
- Not 30 Åtaganden
- Not 31 Närstående
- Not 32 Finansiella tillgångar och skulder
- Not 33 Händelser efter balansdagen
- Not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar
- Not 35 Kapitaltäckning
- Not 36 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Styrelsens intygande

Förvaltningsberättelse

Redovisning för verksamhetsåret 2017

Styrelsen för Leksands Sparbank, 583201-2529, får härmed avge Årsredovisning för verksamhetsåret 2017, sparbankens 147:e verksamhetsår. Sparbanksstämman äger rum fredagen den 20:e april, kl 18:00 på hotell Lerdalshöjden, Rättvik.

Allmänt om verksamheten

Leksands Sparbank har Leksands-, Rättviks- och Gagnefs kommuner som verksamhetsområde. Sparbankens huvudkontor finns i Leksand och därutöver finns kontor i Rättvik och Insjön. Sparbanken bedriver in- och utlåningsverksamhet. Vidare tillhandahåller Sparbanken bl.a. följande tjänster: ekonomisk och juridisk rådgivning, betalningsförmedling, ställande av borgen och garantier, uthyrning av bank- och servicefack, försäkringsförmedling, pensionsparrörelse samt värdepappersrörelse efter tillstånd. Leksands Sparbank är en självständig och starkt lokalt förankrad bank, en bank med anor och sikte på framtiden som ska vara det självklara valet för privatpersoner och företagare i vår bygd. Genom vårt engagemang och ekonomiska stöd till bland annat idrott, kultur och utbildning bidrar vi till bygdens utveckling.

Sparbankens ställning

Balansomslutningen vid årets slut var 4 659 381 tkr, en ökning med 304 764 tkr (7,0%). Affärsvolymen, förvaltade och förmedlade volymer, uppgick till 13 231 582 tkr, en ökning med 1 499 327 tkr (12,8%). Inlåningen vid årets slut uppgick till 3 779 119 tkr, en ökning med 303 568 tkr (8,7 %). Sparbankens kunder har förmedlade placeringar i fonder (inkl. ppm) och försäkringar med ett marknadsvärde på 3 749 442 tkr, en ökning under året med 532 488 tkr (16,6%). Utlåningen uppgick vid årets slut till 3 365 360 tkr, en ökning med 281 424 tkr (9,1%). Sparbankens kunder har i Swedbank Hypotek förmedlade krediter på 1 142 224 tkr, en ökning med 229 434 tkr (25,1%). Sparbanken hade vid årsskiftet placerat 585 119 tkr i räntebärande värdepapper, 359 085 tkr i aktier och andelar samt 231 214 tkr i likvida medel. Likviditetsberedskapen är mycket god. Kärnprimärkapitalet vid årets slut uppgår till 857 784 tkr. Efter avräkning på grund av bl a aktieinnehav i Swedbank AB med 232 630 tkr blir kapitalbasen till 625 154 tkr. Kapitalbasen i förhållande till riskvägt belopp, 2 712 485 tkr, ger en kärnprimärkapitalrelation på 23,05% (not 35). Sparbankens ställning är mycket god.

Sparbankens resultat

Rörelseresultatet på 48 852 tkr är 11 420 tkr bättre än 2016. Räntenettot ökade med 10,0 % till 72 228 tkr. Marknadsräntorna är fortfarande kvar på historiskt låga nivåer. Provisionsnettot ökade 9,5% till 36 000 tkr, främst beroende på ökade hypoteks- och fondprovisioner. Under posten Erhållna utdelningar har utdelning från Swedbank AB bokförts med 21 252 tkr. Under Nettoresultat av finansiella transaktioner bokförs reavinst och -förluster samt realiserade värdeförändringar på värdepapper. Under året har 60 000 Swedbank-aktier sålts med en reavinst på 9 780 tkr. Rörelsekostnader exklusive kreditförluster och avskrivningar uppgick till 88 270 tkr, en ökning med 14,6%. Ökningen ligger främst på personal-, IT- och fastighetskostnader. Kreditförluster netto under året uppgår till - 2 231 tkr, se not 12 för mer information. Nyckeltal som beskriver sparbankens utveckling, ställning och resultat redovisas under "Fem år i sammandrag".

Personal

Alla funktioner och anställda har varit delaktiga i ett effektivitetsarbete med målsättning att gå igenom arbetsuppgifter, roller och ansvarsfördelning. Ett av fokusområdena var att frigöra mer tid för rådgivaren. I början av 2018 inrättades en ny funktion för backoffice som ska bidra med administrativt stöd för rådgivarna. Detta leder till bättre arbetsmiljö och ökad effektivitet i kundmöten. Nya regelverk och förändrade krav på marknaden kräver stora utbildningsinsatser. Införande av regelverket Mifid2 innebär förändrat arbetssätt och kräver utbildning för våra anställda i systemstöd, rutiner och beteenden. Vi har även under året genomfört utbildningar i övriga regelverk, bank- och försäkringsprodukter och ledarskap samt licenseringar (bolån och rådgivning). Under året genomfördes en medarbetarundersökning som stämmer av arbetsklimat, organisation, ledarskap och visioner/mål. Samtliga fyra medarbetarindex visar goda resultat i jämförelse med andra branscher. Våra medarbetare är stolta, engagerade och motiverade. Vi är hjälpsamma och respekterar varandra samt att vi har bra och tydlig kommunikation mellan chef och medarbetare. I undersökningen framkom några utvecklingsområden som vi tar tag i under 2018.

Kunder

Leksands Sparbank hade vid årsskiftet 23 495 aktiva kunder (22 879 fg år) varav 20 956 fysiska personer och 2 539 juridiska personer. Av sparbankens kärnkunder (kunder med Leksands Sparbank som huvudbank) är det 44 % (41% fg år) som aldrig besöker kontoren fysiskt. Av sparbankens samtliga kunder är antalet som inte besöker kontoren 82%. Andelen kärnkunder som väljer att utföra alla sina bankärenden på digitala kanaler är 55% (53% fg år). Sparbanken arbetar aktivt med både utbildande och informerande insatser för att hjälpa kunder att få tillgång till och använda digitala kanaler. Samtliga insatser tar upp frågor och informerar om IT-säkerhet.

SKI - kundnöjdhetsundersökning

Efter förra årets stora förtroendekris i bankindustrin hade många förväntat sig en förbättring, men genomsnittlig kundnöjdhet fortsatte att sjunka för branschen. SKI talar nu om att branschen har etablerat sig på en historiskt låg nivå av kundnöjdhet. Även sparbankssnittet sjönk 2017. Leksands Sparbank förbättrar dock graden av kundnöjdhet på både privat- och företagsmarknad 2017. Efter en marginell ökning på kundnöjdhet 2016 så ökar privatmarknaden 2017 markant (+3,5 enheter). Företagsmarknaden som redan 2016 ökade stort fortsätter samma utveckling med en större ökning 2017 (+3,7 enheter).

Samarbetsavtal med Swedbank AB

Sparbanken har behov av mycket kvalificerade IT-system och IT-tjänster, så att kunderna erbjuds en modern och rikstäckande bankservice samt att sparbankens redovisning säkerställs. Ett konkurrenskraftigt och heltäckande produktutbud innehållande fond- och andra placeringsprodukter, finansieringsprodukter, bank- och kreditkortsprodukter etc. har funnits i sparbanken sedan lång tid tillbaka. Leveransen av detta är långsiktigt garanterad genom avtal med Swedbank AB. Avtalet är reviderat under 2015 och gäller till den 30 juni 2020 med möjlighet till förlängning 2 år i sänder.

Aktieinnehav i Swedbank AB

Leksands Sparbank äger 1 550 000 stamaktier i Swedbank AB (publ). Anskaffningsvärdet är 80 600 tkr och vid årsskiftet var marknadsvärdet 306 745 tkr, vilket motsvarar en kurs på 197,90 per aktie.

Under året har innehavet haft en orealiserad negativ påverkan på det egna kapitalet med 44 816 tkr.

Swedbanks förslag till utdelning för 2017, vilken utbetalas 2018, är 13:00 (fg år 13:20) per aktie. Tas detta förslag på Swedbanks bolagsstämma innebär det en utdelning på aktieinnehavet med 20 150 tkr under 2018.

Insatser för bygden

I syfte att främja regional utveckling, som leder till ekonomisk och mänsklig tillväxt har sparbankens styrelse under 2017 beslutat att medverka och stödja följande projekt med tkr:

Sjöräddningssällskapet	Sjöräddningsbåt och Hydrokopter	1 500
Sv Kyrkan Rättvik-Boda-Ore	Lekpark centrala Rättvik	517
Djurmo Sifferbo IF Friidrott	Utveckling friidrottsanläggning	400
Vikarby Båtklubb	Miljöstation	250
Dala-Floda Intresseförening	Cykel- och vandringsleder	226
Siljansnäs Sockenförening	Mobil flistugg för öppet landskap	200
Rättvik-Boda Fiskevårdsförening	Utveckla fiskenäringen i Rättvik	200
Aktiva Rättvik	Utrustning för skötsel av skidspår/isbana	128
Hjortnäs Kamratförening	Bygga av nytt båthus på Hjortnäs Brygga	125
Fornby-Gassarvets Byamän	Fornby Långbrygga, byggnad	107
Babblarna	Musikal	80
Siljansnäs Sockenförening	Flyktinghjälp	60
Tunsta Bygdegemenskap	Hockeyrink	50
Leksands Kommun	Konstprojekt "See my art"	45
Brudpiga Roddarklubb	Båt till ungdomsverksamheten	41
Suomi Fritid Discgolfsektionen	Discgolfbana	40
Leksands Skytteklubb	Handikappanpassad uteplats mm	35
Alfvéngården	Inköp av stolar vid konsertverksamhet	35
Utby Rallare	Toalettfaciliteter	35
Föreningen Ejen-Druggen	80-års jubileum	25
Projekt Pilgrimsfalk i Dalarna	Rörelsekameror	25
Leksands Fågelklubb	Publikationer och guideverksamhet	20
Vävnätet Dalarna	Inköp av 5 st skyltdockor	15
Siljans Långskrinne	Flytoveraller	12
Olsnäs Båtklubb	Gästbryggor vid Saltholmen	10
Leksands Klockspel	Renovering av "spelhuset" mm	8
	Summa, tkr	4 189

Årets förslag för avsättning till Insatser för bygden är 3 921 tkr. Kvar från tidigare års avsättningar finns 1 319 tkr. Totala tillgängliga medel, efter beslut om föreslagen vinstdisposition, i Insatser för bygden är 5 240 tkr.

Riskhantering

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av risker som kredit-, marknads-, likviditets- och operativa risker.

För att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse fastställt policies och riktlinjer för de olika risktyperna. Sparbanken gör kontinuerligt en bedömning av risknivån i förhållande till det egna kapitalet i den process som kallas intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU).

En mer omfattande skrivning om sparbankens risker finns i not 3.

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledningen

Uppgifter om ledande befattningshavares ersättningar återfinns i not 10.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Genom mycket hög kundnöjdhet, lokal närvaro och kompetens ser vi goda möjligheter till fortsatt tillväxt. De kommuner där vi verkar har en positiv utveckling vad gäller både befolkning och företagande vilket också skapar möjlighet till tillväxt för Leksands Sparbank. Kostnaden för att bedriva bankverksamhet ökar, bl.a. som en följd av regelverkstrycket, kombinerat med marginalpress ställer det ökade krav på effektivitet. Genom vårt samarbete med Swedbank har vi tillgång till kostnadseffektiva systemlösningar och produkter vilket starkt bidrar till vår konkurrenskraft. Sammantaget ser vi mycket positivt på Leksands Sparbanks utveckling och framtid.

Fem år i sammandrag Nyckeltal	2017	2016	2015	2014	2013
Volym					
Affärsvolym ultimo, mkr (Av sparbanken förvaltade och förmedlade kundvolym)er)	13 232	11 732	10 698	10 246	9 784
förändring under året, %	12,79	9,67	4,41	4,72	9,93
Medelaffärsvolym (mav), mkr	12 409	11 209	10 560	9 936	9 368
förändring under året, %	10,71	6,15	6,28	6,06	7,60
Kapital					
Summa riskvägt exponeringsbelopp, mkr	2 712	2 559	2 385	2 302	n/a
Kärnprimärkapitalrelation (ej år 2013)					
Kärnprimärkapital i % av riskexponeringsbelopp	23,05	22,69	23,03	20,13	n/a
Total kapitalrelation					
Totalt kapital i % av riskexponeringsbelopp	23,05	22,69	23,03	20,13	n/a
Resultat					
Placeringsmarginal					
Räntenetto i % av MO	1,62	1,56	1,57	1,77	1,9
Rörelseintäkter/affärsvolym					
Räntenetto + rörelseintäkter i % av genomsnittlig affärsvolym	1,16	1,07	1,06	1,15	1,21
Rörelseresultat/affärsvolym					
Rörelseresultat i % av genomsnittlig affärsvolym	0,39	0,33	0,36	0,43	0,46
Avkastning på totala tillgångar					
Årets resultat i % av genomsnittlig balansomslutning	1,01	0,74	0,89	1,01	1,20
Räntabilitet på eget kapital					
Årets resultat i % av genomsnittligt eget kapital	5,23	3,78	4,52	4,98	6,35
K/I-tal före kreditförluster					
Summa kostnader exkl kreditförluster i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,65	0,66	0,61	0,57	0,59
K/I-tal efter kreditförluster					
Summa kostnader inkl kreditförluster i relation till räntenetto + rörelseintäkter	0,66	0,69	0,66	0,63	0,62
Osäkra fordringar och kreditförluster					
Reserveringsgrad för osäkra fordringar					
Nedskrivning för sannolika förluster i % av osäkra fordringar brutto	39,76	50,86	43,15	37,40	49,10
Andel osäkra fordringar					
Osäkra fordringar netto i % av total utlåning till allmänheten och kreditinstitut (exkl banker)	0,75	0,48	0,62	0,94	0,44
Kreditförlustnivå					
Kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten och kreditgarantier	0,07	0,11	0,22	0,30	0,15
Övriga uppgifter					
Medelantal anställda	48	47	47	47	46
Antal kontor	3	3	3	3	3
Resultat- och balansräkning					
Resultaträkning					
Räntenetto	72 228	65 660	61 205	64 493	65 056
Provisioner, netto	36 000	32 890	32 695	31 883	31 268
Nettoresultat av finansiella transaktioner	13 331	2 749	-912	938	274
Övriga intäkter	22 825	18 347	19 357	17 199	16 886
Summa intäkter	144 384	119 646	112 345	114 513	113 484
Allmänna administrationskostnader	-80 627	-69 751	-59 906	-57 170	-58 234
Övriga rörelsekostnader	-12 674	-9 366	-9 185	-7 676	-9 113
Kreditförluster	-2 231	-3 097	-5 506	-6 998	-3 357
Summa kostnader	-95 532	-82 214	-74 597	-71 844	-70 704
Rörelseresultat	48 852	37 432	37 748	42 669	42 780
Bokslutsdispositioner	-	-	-12	45	5 745
Skatter	-3 731	-6 387	-2 845	-5 957	-7 370
Årets resultat	45 121	31 045	34 891	36 757	41 155

Leksands Sparbank

Org. nr. 583201-2529

	2017	2016	2015	2014	2013
Balansräkning					
Kassa	3 106	3 974	4 044	3 749	4 851
Utlåning till kreditinstitut	228 108	134 713	188 188	233 644	293 824
Utlåning till allmänheten	3 365 360	3 083 936	2 701 209	2 451 098	2 336 734
Räntebärande värdepapper	585 119	605 018	704 275	675 136	707 177
Aktier och andelar	359 085	411 400	352 679	362 881	318 917
Materiella tillgångar	66 087	51 684	32 233	13 322	13 084
Övriga tillgångar	52 516	63 892	53 178	11 344	12 548
Summa tillgångar	4 659 381	4 354 617	4 035 806	3 751 174	3 687 135
Skulder till kreditinstitut	–	360	2	8 428	40 531
Inlåning från allmänheten	3 779 119	3 475 551	3 239 418	2 954 077	2 908 774
Övriga skulder	17 658	16 478	17 509	21 757	28 926
Summa skulder	3 796 777	3 492 389	3 256 929	2 984 262	2 978 231
Obeskattade reserver	898	898	898	885	930
Eget kapital	861 706	861 330	777 979	766 027	707 974
Summa skulder och eget kapital	4 659 381	4 354 617	4 035 806	3 751 174	3 687 135

Förslag till disposition beträffande sparbankens vinst

Till årsstämmans förfogande/behandling finns följande belopp i tkr:

Årets resultat	45 121
Summa	45 121

Styrelsen föreslår att detta belopp i tkr disponeras enligt följande:

Avsättning till Insatser för bygden	3 921
Överföring till reservfond	41 200
Summa	45 121

Vad beträffar sparbankens resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande finansiella rapporter med tillhörande bokslutskommentarer.

Resultaträkning

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2017	2016
Ränteintäkter		78 109	72 528
Räntekostnader		-5 881	-6 868
Räntenetto	4	72 228	65 660
Erhållna utdelningar	5	21 870	17 280
Provisionsintäkter	6	41 712	38 468
Provisionskostnader	7	-5 712	-5 578
Nettoresultat av finansiella transaktioner	8	13 331	2 749
Övriga rörelseintäkter	9	955	1 067
Summa rörelseintäkter		144 384	119 646
Allmänna administrationskostnader	10	-80 627	-69 751
Avskrivningar på materiella anläggningstillgångar		-5 031	-2 102
Övriga rörelsekostnader	11	-7 643	-7 264
Summa kostnader före kreditförluster		-93 301	-79 117
Resultat före kreditförluster		51 083	40 529
Kreditförluster, netto	12	-2 231	-3 097
Rörelseresultat		48 852	37 432
Bokslutsdispositioner	13	-	-
Skatt	14	-3 731	-6 387
Årets resultat		45 121	31 045

Rapport över totalresultat

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2017	2016
Årets resultat		45 121	31 045
Övrigt totalresultat			
Årets förändringar i verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas		-42 472	57 719
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat		199	-1 913
Årets övrigt totalresultat		-42 273	55 806
Årets totalresultat		2 848	86 851

Balansräkning

TSEK	Not	2017-12-31	2016-12-31
Tillgångar			
Kassa		3 106	3 974
Belåningsbara statssskuldförbindelser m.m.	15	64 511	46 274
Utlåning till kreditinstitut	16	228 108	134 713
Utlåning till allmänheten	17	3 365 360	3 083 936
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	520 608	558 744
Aktier och andelar	19	359 085	411 400
Materiella anläggningstillgångar	20		
- Inventarier		25 730	9 053
- Byggnader och mark		40 357	42 631
Aktuell skattefordran		1 338	263
Övriga tillgångar	21	39 267	53 178
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22	11 911	10 451
Summa tillgångar		4 659 381	4 354 617
Skulder och eget kapital			
Skulder till kreditinstitut	23	-	360
Inlåning från allmänheten	24	3 779 119	3 475 551
Övriga skulder	25	8 935	9 764
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26	8 723	6 714
Summa skulder		3 796 777	3 492 389
Obeskattade reserver	27	898	898
Eget kapital	28		
Reservfond		586 800	558 029
Fond för verkligt värde		229 785	272 256
Årets resultat		45 121	31 045
Summa eget kapital		861 706	861 330
Summa skulder och eget kapital		4 659 381	4 354 617

Rapport över förändringar i eget kapital

<i>TSEK</i>	Reservfond	Fond för verkligt värde	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2016-01-01	526 638	216 450	34 891	777 979
Årets totalresultat				
Årets resultat	–	–	31 045	31 045
Årets övrigt totalresultat	–	55 806	–	55 806
Årets totalresultat	–	55 806	31 045	86 851
Överföring till reservfonden	31 391	–	-31 391	–
Anslag till Insatser för bygden	–	–	-3 500	-3 500
Utgående eget kapital 2016-12-31	558 029	272 256	31 045	861 330

<i>TSEK</i>	Reservfond	Fond för verkligt värde	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2017-01-01	558 029	272 256	31 045	861 330
Årets totalresultat				
Årets resultat	–	–	45 121	45 121
Årets övrigt totalresultat	–	-42 471	–	-42 471
Årets totalresultat	–	-42 471	45 121	2 650
Överföring till reservfonden	28 771	–	-28 771	–
Anslag till Insatser för bygden	–	–	-2 274	-2 274
Utgående eget kapital 2017-12-31	586 800	229 785	45 121	861 706

Kassaflödesanalys (indirekt metod)

1 januari - 31 december

TSEK	Not	2017	2016
Den löpande verksamheten			
Rörelseresultat		48 852	37 432
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet			
Orealiserad del av nettoresultat av finansiella transaktioner		-687	-826
Avskrivningar		5 032	2 102
Kreditförluster		2 361	3 365
Betald inkomstskatt		-6 600	-6 600
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		48 958	35 473
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital			
Ökning av utlåning till allmänheten		-283 785	-386 092
Minskning av värdepapper		29 048	102 294
Ökning av inlåning från allmänheten		303 568	236 133
Förändring av övriga tillgångar		14 610	-11 164
Förändring av övriga skulder		1 230	-2 140
Kassaflöde från den löpande verksamheten		113 629	-25 496
Investeringsverksamheten			
Investering i finansiella tillgångar		1 017	-4 464
Avyttring av materiella tillgångar		-	6
Förvärv av materiella tillgångar		-19 435	-21 559
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-18 418	-26 017
Finansieringsverksamheten			
Utbetalt anslag Insatser för bygden		-2 324	-2 390
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-2 324	-2 390
Årets kassaflöde		92 887	-53 903
Likvida medel vid årets början		138 327	192 230
Likvida medel vid årets slut		231 214	138 327

TSEK	2017	2016
<i>Följande delkomponenter ingår i likvida medel</i>		
Kassa och tillgodohavanden i centralbanker	3 106	3 974
Utlåning till kreditinstitut	228 108	134 353
Summa enligt balansräkningen	231 214	138 327

Kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel enligt följande utgångspunkter:

- De har en obetydlig risk för värdefluktuationer.
- De kan lätt omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

Betalda räntor och erhållen utdelning som ingår i kassaflödet från den löpande verksamheten.

TSEK	2017	2016
Erhållen utdelning	21 870	17 280
Erhållen ränta	77 736	72 351
Erlagd ränta	6 206	7 766

Noter till de finansiella rapporterna

Not 1 Uppgifter om sparbanken

Årsredovisningen avges per 31 december 2017 och avser Leksands Sparbank, organisationsnummer 583201-2529. Leksands Sparbank har sitt säte i Leksand. Besöksadressen till huvudkontoret är Sparbanksgatan 1, 793 31 Leksand.

Not 2 Väsentliga redovisningsprinciper

(a) Överensstämmelse med normgivning och lag

Sparbankens årsredovisning är upprättad enligt lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRKL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Sparbankerna tillämpar därigenom s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 28 februari 2018.

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna, om inte annat framgår.

(b) Värderingsgrunder vid upprättande av sparbankens finansiella rapporter

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde (se not 32) eller när säkringsredovisning till verkligt värde tillämpas. Finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella instrument klassificerade som finansiella tillgångar eller finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller som finansiella tillgångar som kan säljas.

(c) Funktionell valuta och rapporteringsvaluta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

(d) Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att sparbankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådandeförhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not.

(e) Nya IFRS som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nyheter eller ändringar som blir tillämpliga fr.o.m. kommande räkenskapsår och framåt planeras inte att förtidstillämpas. Nedan beskrivs de förväntade effekterna på de finansiella rapporterna som tillämpningen av nedanstående nya eller ändrade IFRS väntas få på bankens finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka bankens finansiella rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument ersätter IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering från 2018.

Standarden innebär förändringar av hur finansiella tillgångar klassificeras och värderas, inför en nedskrivningsmodell som baseras på förväntade kreditförluster istället för inträffade förluster och förändringar av principer för säkringsredovisning bl a med syfte att förenkla och att öka samstämmigheten med bankens interna riskhanteringsstrategier.

Nedan beskrivs denna standards bedömda påverkan uppdelat på kvalitativ och kvantitativ påverkan.

Bedömda effekter av införandet av IFRS 9.

Klassificering och värdering

När det gäller klassificering och värdering av utlåning har sparbanken dragit slutsatsen att dessa tillgångar innehas i en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden, samt att dessa kassaflöden ger vid bestämda tidpunkter upphov till kassaflöden som endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbelopp. Detta innebär att sparbanken även i fortsättningen kommer att redovisa och värdera utlåning till upplupet anskaffningsvärde.

Räntebärande värdepapper som tidigare värderats till verkligt värde i övrigt totalresultat kommer enligt beslut från och med 2018 värderas till verkligt värde i resultaträkningen. Förändringen av redovisnings sätt kommer troligtvis göra att resultaträkningen blir mer volatil.

Sparbanken har en långsiktig investering i aktier i Swedbank AB (publ) som för närvarande klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas och som följaktligen värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat. Detta innehav kommer i enlighet med IFRS 9 att fortsätta redovisas och värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat, men till skillnad mot IAS 39 så kommer någon omklassificering av tidigare orealiserade resultat från övrigt totalresultat till resultatet inte göras i samband med en försäljning och realisation av tidigare orealiserat resultat. Vid försäljning

kommer istället en omförföring göras från fond för verkligt till balanserat resultat som en transaktion inom eget kapital. Sparbanken har också ett innehav i onoterade aktier vars värde redovisas utifrån senast kända kurs. Tillämpningen av IFRS 9 medför att detta innehav även fortsättningsvis ska värderas och redovisas till verkligt värde, då något undantag för detta inte längre tillåts. Sparbanken har utvecklat rutiner för att värdera detta innehav till verkligt värde. För klassificering och värdering av bankens finansiella skulder så innebär IFRS 9 inte några förändringar jämfört med IAS 39.

Förväntade kreditförluster

De nya reglerna för nedskrivningar som består i att förväntade och inte bara inträffade kreditförluster ska redovisas, förväntas öka reserveringen för kreditförluster på utlåning jämfört med tidigare reservering. En allmän förväntan är att de nya reglerna också kan komma att medföra en större volatilitet i reserverna och därför också i resultatet. Ett arbete för att ta fram nya modeller har gjorts under 2017 för beräkning och reservering av förväntade kreditförluster. Skillnaderna mellan bankens nuvarande redovisningsprinciper för nedskrivningar och de principer som kommer att tillämpas från och med 1 januari 2018 är bland annat att;

- reserveringar för kreditförluster kommer inte längre bara att redovisas på utlåning utan även på investeringar i skuldinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat,
- reserveringar för kreditförluster på utlåning inte längre bara kommer att redovisas för osäkra lån,
- i samband med att en ny kredit lämnas kommer en reserv motsvarande 12 månaders förväntad kreditförlust att redovisas
- när det inträffat en betydande ökning av kreditrisk så kommer en kreditförlustreservering att göras motsvarande de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden inte bara på osäkra lån

Säkringsredovisning

Sparbanken kommer inte att övergå till att redovisa säkringsredovisning enligt IFRS 9, utan kommer att fortsätta tillämpa samma redovisningsprinciper som tidigare.

Upplysningar

IFRS 9 medför följändringar i upplysningskraven i IFRS 7 Finansiella instrument: Krav vilka kommer att påverka de upplysningar som skall lämnas. Banken genomför för närvarande en gap-analys för att identifiera vilka förändringar som måste genomföras för att uppfylla dessa krav. Ett arbete pågår med att anpassa system och rutiner för att uppfylla dessa krav.

Bedömda effekter vid införandet av IFRS 9 på öppningsbalansen 2018-01-01

Fond för verkligt värde - Räntebärande värdepapper som tidigare värderats mot fond för verkligt värde kommer från och med 2018 att värderas i resultaträkningen. Utgående balans 2017 var ett övervärde på 758 tkr varav aktuell skatt 167 tkr.
Kreditförluster - Med införandet av IFRS 9 så kommer sparbankens reserveringar för kreditförluster att öka med 5 660 tkr enligt fastställd ingående balans för 2018. Nettobelopp efter avdrag för skatt med 1 245 tkr blir 4 415 tkr, vilket har bokförts i balanserat resultat i januari 2018. Detta påverkar kapitaltäckningen med ca -0,16 % beräknat på riskvägt belopp per 2017-12-31.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder ersätter från och med 1 januari 2018 existerande IFRS relaterade till intäktsredovisning, såsom IAS 18 Intäkter, IAS 11 Entreprenadavtal och IFRIC 13 Kundlojalitetsprogram. Sparbanken förtids-tillämpar inte IFRS 15 2017. IFRS 15 baseras på att intäkt redovisas när kontroll över vara eller tjänst överförs till kunden, vilket skiljer sig från nuvarande princip att intäkt redovisas vid överföring av risker och förmåner. IFRS 15 inför nya sätt att fastställa hur och när intäkter ska redovisas, vilket innebär nya tankesätt jämfört med hur intäkter redovisas idag. Sparbanken har analyserat två intäktsströmmar vilka bedömts viktiga att ta ställning till inom ramen för IFRS 15. Sparbanken erhåller kvartalsvis provisionsintäkter från Swedbank för förmedling av fonder. Sparbankens slutsats är att prestationen för tjänsten är utförd då förmedlingen av fonden är gjord. Då marknadsvärdet som utgör underlag för provisionsbeloppet inte är känt i förväg råder det stor osäkerhet om det totala provisionsbeloppets storlek. Det skulle inte vara förenligt med IFRS 15 att redovisa det uppskattade provisionsbeloppet som intäkt i förtid då stor osäkerhet råder om beloppets storlek. Intäkterna kommer därmed redovisas på samma sätt som idag, dvs när provisionsbeloppet och marknadsvärdet på den förmedlade fonden är känt vilket leder till kvartalsvis intäktsredovisning av provisionsintäkten. Den andra intäktsströmmen avser provisioner från Swedbank för förmedling av hypotekslån. Sparbanken erhåller provision baserat på räntekostnader som belastar kunden. Sparbankens bedömning är att nuvarande redovisningsprinciper att redovisa intäkten i takt med att provisionsbeloppet blir känt kan behållas. IFRS 15 kommer därmed inte ha någon påverkan på sparbankens resultat, ställning eller eget kapital 2018.

(f) Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta

Sparbankens funktionella valuta är svenska kronor. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till verkliga värden omräknas till den funktionella valutan till den kurs som råder vid tidpunkten för värdering till verkligt värde.

(g) Ränteintäkter och räntekostnader, samt utdelning

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida in- och utbetalningar under den förväntade räntebindningstiden blir lika med det redovisade värdet av fordran eller skulden. Ränteintäkter och räntekostnader inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan, transaktionskostnader och eventuella rabatter, premier och andra skillnader mellan det ursprungliga värdet av fordran/skulden och det belopp som regleras vid förfall.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden inklusive ränta på osäkra fordringar
- Räntor från finansiella tillgångar som klassificerats som tillgängliga för försäljning
- Räntor från finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde över resultaträkningen.

Utdelning från aktier och andelar redovisas i posten "Erhållna utdelningar" när rätten att erhålla betalning fastställts.

(h) Provisions- och avgiftsintäkter

En provisions- och avgiftsintäkt redovisas när (i) inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, (ii) det är sannolikt att de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen kommer att tillfalla företaget, (iii) färdigställandegraden på balansdagen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och (iv) de utgifter som uppkommit och de utgifter som återstår för att slutföra tjänsteuppdraget kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Intäkterna värderas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäktsredovisning redovisas enligt metoden successiv vinstavräkning vilket innebär att intäkterna som redovisas baseras på uppdragets eller tjänstens färdigställandegrad på balansdagen.

Sparbankerna erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på tre olika sätt enligt nedan:

(i) Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan

Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan, redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter. Sådana avgifter utgörs främst av; uppläggningsavgifter för lån samt avgifter för tillhandahållande av kreditfacilitet eller annan typ av lånelöfte i det fall som det är sannolikt att kreditfaciliteten kommer att utnyttjas.

(ii) Provisioner och avgifter som är intjänade i takt med att tjänsterna löpande utförs

Till dessa avgifter hör främst avgifter för kreditfaciliteter eller annan typ av lånelöfte när det inte är sannolikt att faciliteten kommer att utnyttjas samt avgifter och provisioner för ställande av finansiell garanti. Dessa avgifter och provisioner periodiseras som intäkt över den period som tjänsten utförs. Till dessa avgifter hör också de ersättningar som sparbanken erhåller vid förmedling av lån till annan bank. Vid förmedling av lån till annan bank som också inbegriper ett ansvar för kreditförluster på de förmedlade lånen (dock maximerat till en viss andel av under året intjänad förmedlingsprovision) redovisas intäkten löpande netto efter avräkning för kreditförlust.

(iii) Provisioner och avgifter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av provisioner för köp av värdepapper för kunds räkning, aviseringsavgifter, betal- och kreditkortsavgifter i de fall som tjänsten utförs över en period som inte sträcker sig över ett kvartalsboksut. Dessa provisioner och avgifter som i allmänhet är relaterad till en utförd transaktion redovisas omedelbart som intäkt.

(i) Provisionskostnader

Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, t ex kostnader för clearing och bankgiro, depåavgifter och avgifter till UC. Transaktionskostnader som beaktas vid beräkning av den effektiva räntan redovisas ej här.

(j) Nettoresultat av finansiella transaktioner

Posten Nettoresultat av finansiella transaktioner innehåller de realiserade och orealiserade värdeförändringar som uppstått med anledning av finansiella transaktioner. Nettoresultat av finansiella transaktioner består av:

- Realiserade och orealiserade förändringar i verkligt värde på de tillgångar och skulder som redovisas enligt fair value option.
- Realisationsresultat från avyttring av finansiella tillgångar och skulder
- Realisationsresultat från finansiella tillgångar som kan säljas
- Valutakursförändringar

(k) Allmänna administrationskostnader

Allmänna administrationskostnader omfattar personalkostnader, inklusive löner och arvoden, pensionskostnader, arbetsgivaravgifter och andra sociala avgifter. Här redovisas också lokalkostnader, utbildnings-, IT, telekommunikations-, rese- och representationskostnader samt kassadifferenser.

(l) Bokslutsdispositioner

Bokslutsdispositioner omfattar avsättningar till och upplösningar av obeskattade reserver.

(m) Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i årets resultat utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekt redovisas i övrigt totalresultat eller i eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Värderingen av uppskjuten skatt baseras sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Under Skatt på årets resultat redovisas aktuell skatt, uppskjuten skatt och skatt avseende tidigare år.

(n) Finansiella instrument

Finansiella instrument värderas och redovisas i enlighet med reglerna i IAS 39 och ÅRKL.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, obligationsfordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och egetkapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

(i) Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor. En fordran tas upp när bolaget presterat och en avtalsenlig skyldighet föreligger för motparten att betala, även om faktura ännu inte har skickats.

Lånefordringar, inlåning och emitterade värdepapper samt efterställda skulder redovisas i balansräkningen på likviddagen. Lånelöften redovisas inte i balansräkningen. En avsättning för lämnat lånelöfte görs om löftet är oåterkalleligt och lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller när utlåningsräntan inte täcker företagets upplåningskostnader för att finansiera lånet.

Ett avstaköp eller en avstaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas och tas bort från rapporten över finansiell ställning på affärsdagen.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller vid en överföring av den finansiella tillgången och företaget i samband med detta överför i allt väsentligt samtliga de risker och fördelar som är förknippade med ägande av den finansiella tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld. Ett byte mellan bolaget och en befintlig långivare eller mellan bolaget och en befintlig låntagare av skuldinstrument med villkor som i allt väsentligt är olika redovisas som en utsläckning av den gamla finansiella skulden respektive tillgången och redovisning av ett nytt finansiellt instrument.

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast när det föreligger en legal rätt att kvitta beloppen samt att det föreligger avsikt att reglera posterna med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden.

(ii) Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader förutom för derivat och de instrument som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen delvis utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades, men också utifrån de valmöjligheter som finns i IAS 39. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Inbäddade derivat

Huvudregeln är att inbäddade derivat separeras från värdekontraktet och redovisas på motsvarande sätt som övriga derivat som inte ingår i säkringsförhållanden. Inbäddade derivat separeras inte om dess ekonomiska egenskaper och risker är nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker eller om det finansiella instrumentet i sin helhet värderas till verkligt värde. Vissa sammansatta kontrakt, det vill säga kontrakt som innehåller ett eller flera inbäddade derivat, klassificeras som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen. Detta val innebär att hela det kombinerade avtalet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: dels finansiella tillgångar som utgör innehav för handelsändamål, dels andra finansiella tillgångar som sparbanken initialt valt att placera i denna kategori (enligt den s k Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. I den första undergruppen ingår derivat med positivt verkligt värde med undantag för derivat som är ett identifierat och effektivt säkringsinstrument. För finansiella instrument som innehåller för handelsändamål redovisas såväl realiserade som realiserade värdeförändringar i resultatposten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

Sparbanken placerar i aktieindexobligationer, som innehåller både en räntebärande del och en derivatdel. Sparbanken har valt att klassificera aktieindexobligationer till verkligt värde via resultaträkningen med hänvisning till att de innehåller inbäddade derivat. Detta val innebär att hela instrumentet värderas till verkligt värde och att värdeförändringarna löpande redovisas i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. I balansräkningen representeras dessa av balansposterna Utlåning till kreditinstitut, Utlåning till allmänheten samt Övriga tillgångar. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, dvs. efter nedskrivningar av osäkra fordringar.

Investeringar som hålles till förfall

Investeringar som hålles till förfall är finansiella tillgångar som omfattar räntebärande värdepapper med fasta eller fastställbara betalningar och fastställd löptid som sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha till förfall. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som sparbanken initialt valt att klassificera i denna kategori. Innehav av aktier och andelar som inte redovisas som dotterföretag, intresseföretag eller joint ventures redovisas här. Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med periodens värdeförändringar redovisade i övrigt totalresultat och de ackumulerade värdeförändringarna i en särskild komponent av eget kapital, dock ej värdeförändringar som beror på nedskrivningar (se redovisningsprinciper) eller på valutakursdifferenser på monetära poster vilka redovisas i resultaträkningen. Vidare redovisas ränta på räntebärande instrument i enlighet med effektivräntemetoden i resultaträkningen likaså utdelning på aktier. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället och därefter ingå vid löpande värdering till verkligt värde att ingå i fond för verkligt värde till dess att instrumentet förfaller eller avyttras. Vid avyttring av tillgången redovisas ackumulerad vinst/förlust, som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Upplåning, inlåning samt övriga finansiella skulder, t ex leverantörsskulder, ingår i denna kategori. Skulderna värderas till upplupet anskaffningsvärde.

(iii) Finansiella garantier

Sparbankens garantiavtal innebär att sparbanken har ett åtagande att ersätta innehavaren när innehavaren gör en förlust på grund av att specifik gäldenär inte fullgjort sina betalningar vid förfall till innehavaren i enlighet med ursprungliga eller ändrade avtalsvillkor.

(o) Lånelöften

Med lånelöfte avses i detta sammanhang dels (i) en ensidig utfästelse från sparbanken att ge ut ett lån med på förhand bestämda villkor (t ex ränta) där låntagaren kan välja om han/hon vill ha lånet eller inte och dels (ii) ett avtal där både sparbanken och låntagaren är bundna vid avtalsvillkoren i ett låneavtal som börjar löpa vid en tidpunkt i framtiden. För av sparbanken lämnade lånelöften gäller att (a) att det inte kan reglernas netto, (b) sparbanken har inte som praxis att sälja lånen när de lämnats enligt lånelöften och (c) låneräntan är inte lägre än marknadsräntan då lånelöftet lämnas. I det fall som lånelöftet lämnas till en låntagare där ett nedskrivningsbehov identifieras redan innan lånet betalats ut eller där utlåningsräntan inte täcker långgivarens upplåningskostnader redovisar sparbanken en avsättning beräknad som det diskonterade värdet av framtida förväntade betalningar om detta belopp är större än det periodiserade värdet av eventuellt mottagna avgifter för det lämnade lånelöftet.

(p) Derivat och säkringsredovisning

Sparbankens derivatinstrument har anskaffats för att säkra de risker för ränte- och valutakurs exponeringar som sparbanken är utsatt för. För att uppfylla kraven på säkringsredovisning enligt IAS 39 krävs att det finns en entydig koppling till den säkrade posten. Vidare krävs att säkringen effektivt skyddar den säkrade posten, att säkringsdokumentation upprättats och att effektiviteten kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Säkringsredovisning får bara tillämpas om säkringsrelationen kan förväntas vara mycket effektiv och i efterhand ha haft en effektivitet som ligger inom spannet 80-125%. I de fall förutsättningarna för säkringsredovisning inte längre är uppfyllda redovisas derivatinstrumentet till verkligt värde med värdeförändringen via resultaträkningen.

(q) Metoder för bestämning av verkligt värde

(i) Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärs-mässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterade säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av företagets finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är noterade på en aktiv marknad.

(ii) Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög utsträckning som möjligt på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Företaget kalibrerar med regelbundna intervall värderingstekniken och prövar dess giltighet genom att jämföra utfallen från värderingstekniken med priser från observerbara aktuella marknadstransaktioner i samma instrument. Värderingstekniker används för följande klasser av finansiella instrument; räntebärande värdepapper (när prisnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), aktier (när kursnoteringar på en aktiv marknad inte finns tillgängliga), andra räntebärande tillgångar och skulder samt derivatinstrument (OTC-derivat). De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

Aktier och räntebärande värdepapper

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas (i) med referens till finansiella instrument som i allt väsentligt är likadana eller till nyligen genomförda transaktioner i samma finansiella instrument alternativt om sådana uppgifter inte finns tillgängliga till (ii) framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har använts är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Innehav i noterade aktier redovisas till anskaffningsvärde i de fall när ett tillförlitligt verkligt värde ej kan fastställas.

(r) Kreditförluster och nedskrivningar på finansiella instrument

(i) Nedskrivningsprövning för finansiella tillgångar

Vid varje rapporttillfälle utvärderar sparbanken om det finns objektiva belägg som tyder på att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar är i behov av nedskrivning till följd av att en eller flera händelser (förlusthändelser) inträffat efter det att tillgången redovisas för första gången och att dessa förlusthändelser har en inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena från tillgången eller gruppen med tillgångar. Objektiva belägg för att en finansiell tillgång eller grupp av tillgångar har ett nedskrivningsbehov innefattar observerbara uppgifter som kommer tillgångens innehavare till del angående följande förlusthändelser:

- a) betydande finansiella svårigheter hos emittenten eller gäldenär,
- b) ett avtalsbrott, såsom uteblivna eller försenade betalningar av räntor eller kapitalbelopp,
- c) beviljande av långivaren, av ekonomiska eller juridiska skäl som sammanhänger med låntagarens ekonomiska svårigheter, av en eftergift som långivaren annars inte hade övervägt,
- d) det blir sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion,
- e) upphörande av en aktiv marknad för tillgången i fråga på grund av finansiella svårigheter, eller

Objektiva bevis utgörs dels av observerbara förhållanden som inträffat och som har en negativ inverkan på möjligheten att återvinna anskaffningsvärdet, dels av betydande eller utdragen minskning av det verkliga värdet för en investering i en finansiell placering klassificerad som en finansiell tillgång som kan säljas.

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

Sparbanken utvärderar om ett nedskrivningsbehov finns och om en kreditförlust ska redovisas på individuell basis för alla lån som är väsentliga. Sparbankens gräns för väsentlighet har för detta ändamål satts till 50 tkr. Någon gruppreservering görs ej i sparbanken.

En nedskrivning (kreditförlust) beräknas som mellanskillnaden mellan det diskonterade nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden (inklusive kassaflöden från eventuellt i anspråkstagande av pant, även när i anspråkstagande inte är sannolikt), diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta och lånets redovisade värde. Nedskrivningen redovisas som en kreditförlust i resultaträkningen.

För osäkra lånefordringar där det redovisade värdet efter nedskrivningar beräknas som det sammanlagda diskonterade värdet av framtida kassaflöden, redovisas förändringen av det nedskrivna beloppet som ränta till den del som ökningen inte beror på om ny bedömning av de förväntade kassaflödena. Vid en förändrad bedömning av förväntade framtida kassaflöden från ett osäkert lån mellan två bedömningsstillfällen skall däremot denna förändring redovisas som kreditförlust eller återvinning.

För lån där en omförhandling av de ursprungliga lånevillkoren görs till följd att låntagaren har finansiella svårigheter redovisas som en kreditförlust om det diskonterade nuvärdet av kassaflödena enligt de omförhandlade lånevillkoren diskonterade med lånets ursprungliga effektivränta är lägre än redovisat värde på lånet. Om lånet efter omstrukturering förväntas återbetalas i enlighet med de omförhandlade villkoren så klassificeras lånet inte längre som osäkert.

Som objektiva belägg på att nedskrivningsbehov föreligger och att lånet är klassat som osäkert räknar sparbanken i allmänhet betalningar som är mer än 60 dagar försenade. Andra objektiva belägg kan vara information om betydande finansiella svårigheter som kommit sparbanken till kännedom genom analys av finansiella rapporter, inkomstdeklarationer eller på annat sätt i den löpande utvärderingen av kundens kreditvärdighet som ingår som en integrerad del i sparbankens system och rutiner för att hantera kreditrisk. Eftergifter till sparbankens låntagare som görs på grund av att låntagaren har finansiella svårigheter kan också utgöra objektiva belägg om att lånet är osäkert.

Det redovisade värdet efter nedskrivningar på tillgångar tillhörande kategorierna investeringar som hålles till förfall och lånefordringar och kundfordringar vilka redovisas till upplupet anskaffningsvärde beräknas som nuvärdet av framtida kassaflöden diskonterade med den effektiva ränta som gällde då tillgången redovisades första gången. Tillgångar med en kort löptid diskonteras inte. En nedskrivning belastar resultaträkningen.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Egetkapitalinstrument som klassificerats som en finansiell tillgång som kan säljas, anses ha ett nedskrivningsbehov och skrivs ner om det verkliga värdet understiger anskaffningsvärdet med ett betydande belopp, eller när värdenedgången varit utdragen. Sparbanken betraktar en värdenedgång större än 20% som betydande, och en period om minst 9 månader som utdragen.

Nedskrivningar på finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten Nettoresultat av finansiella transaktioner.

(ii) Återföring av nedskrivningar

Finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. En nedskrivning på en lånefordran återförs om låntagaren förväntas fullfölja alla kontraktuella betalningar i enlighet med ursprungliga eller omstrukturerade lånevillkor. Återföring av nedskrivningar på lån (kreditförluster) redovisas som en minskning av kreditförluster och specificeras särskilt i not.

Nedskrivningar av investeringar som hålles till förfall eller lånefordringar och kundfordringar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde återförs om en senare ökning av återvinningsvärdet objektivt kan hänföras till en händelse som inträffat efter det att nedskrivningen gjordes.

Kategorin finansiella tillgångar som kan säljas

Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som är klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, vilka tidigare redovisats i resultaträkningen återförs ej via resultaträkningen, utan i övrigt totalresultat. Det nedskrivna värdet är det värde från vilket efterföljande omvärderingar görs, vilka redovisas i övrigt totalresultat. Nedskrivningar av räntebärande instrument, klassificerade som finansiella tillgångar som kan säljas, återförs över resultaträkningen om det verkliga värdet ökar och ökningen objektivt kan hänföras till en händelse som inträffade efter det att nedskrivningen gjordes.

Finansiella tillgångar som redovisas till anskaffningsvärde

En nedskrivning av en finansiell tillgång som redovisats till anskaffningsvärde återförs inte förrän instrumentet avyttras även om ett nedskrivningsbehov inte längre föreligger.

(iii) Bortskrivningar av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

(s) Materiella tillgångar

(i) Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma sparbanken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

(ii) Leasade tillgångar

Samtliga leasingavtal redovisas enligt reglerna för operationell leasing. Operationell leasing innebär att leasingavgiften kostnadsföres linjärt över leasingperioden.

(iii) Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma företaget till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillskapats läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Reparationer kostnadsföres löpande.

(iv) Avskrivningsprinciper

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod, mark skrivs inte av.

Beräknade nyttjandeperioder;

- byggnader, rörelsefastigheter se nedan
- inventarier, verktyg och installationer 5 - 20 år

Rörelsefastigheterna består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Nyttjandeperioderna har bedömts variera mellan 10-100 år på dessa komponenter. På merparten av innehavet är den redovisningsmässiga skillnaden mellan att tillämpa olika avskrivningsperioder för fastigheternas beståndsdelar i förhållande till avskrivning enligt tidigare redovisningsregler emellertid försumbar. Majoriteten av komponenter skrivs därför av på 50 år men enstaka komponenter skrivs av på 20 år. Avskrivningen överensstämmer med det skatterättsliga avdraget.

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid varje års slut.

(t) Nedskrivningar av materiella tillgångar

(i) Nedskrivningsprövning

De redovisade värdena för sparbankens tillgångar prövas vid varje balansdag för att bedöma om det finns indikation på nedskrivningsbehov. Om indikation på nedskrivningsbehov finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden - en så kallad kassagenererande enhet.

En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. En nedskrivning belastar resultaträkningen. Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten

Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

(ii) Återföring av nedskrivningar

En nedskrivning reverseras om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet. Nedskrivning av goodwill återförs dock aldrig. En reversering görs endast i den utsträckning som tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som skulle ha redovisats, med avdrag för avskrivning där så är aktuellt, om ingen nedskrivning gjorts.

(u) Ersättningar till anställda

(i) Ersättningar efter avslutad anställning

Pensionering genom försäkring

Sparbankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Sparinstitutens Pensionskassa (SPK). Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

En förmånsbestämd pensionsplan definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen för sparbankens anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Sparbanken har dock gjort bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för sparbankens pensionsplan hos SPK. Sparbanken saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Sparbankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt sparbanken under en period. Premier betalas till SPK baserat på aktuell lön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av not 10.

(ii) Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas vid den tidigaste tidpunkt när sparbanken inte längre kan dra tillbaka erbjudandet till de anställda eller när sparbanken redovisar kostnader för omstrukturering. Ersättningar som inte förväntas regleras inom tolv månader redovisas till dess nuvärde.

(v) Avsättningar

En avsättning skiljer sig från andra skulder genom att det råder osäkerhet om betalningstidpunkt eller beloppets storlek för att reglera avsättningen. En avsättning redovisas i balansräkningen när det finns en befintlig legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

(x) Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

Upplýsingar om eventalförpliktelser lämnas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Not 3 Finansiella risker

I sparbankens verksamhet uppstår olika typer av finansiella risker som kreditrisker, marknadsrisker, likviditetsrisker och operativa risker. I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten har sparbankens styrelse, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i sparbanken, fastställt policies och instruktioner för kreditgivningen och den övriga finansverksamheten.

Sparbankens styrelse har det övergripande ansvaret för sparbankens riskhantering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika andra funktioner. Dessa i sin tur rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens riskhantering syftar till att identifiera och analysera de risker som sparbanken har i sin verksamhet och att för dessa sätta lämpliga begränsningar (limiter) och försäkra att det finns kontroll på plats. Riskerna bevakas och kontroller görs löpande att limiter inte överskrids. Riskpolicies och riskhanteringssystem går igenom regelbundet för att kontrollera att dessa är korrekta och t ex återspeglar gällande marknadsvillkor samt produkter och tjänster som erbjuds. Genom utbildning och tydliga processer skapar sparbanken förutsättningar för en god riskkontroll, där varje anställd förstår sin roll och sitt ansvar.

I sparbanken finns en samlad funktion för självständig riskkontroll direkt underställd verkställande direktören vars uppgift är att analysera utvecklingen av riskerna samt vid behov föreslå ändringar i styrdokument och processer.

Kreditrisk

Med kredit-/motpartsrisik avses risken att sparbanken inte erhåller betalning enligt överenskommelse och/eller kommer att göra en förlust på grund av motpartens oförmåga att infria sina förpliktelser. Detta omfattar också den risk som sparbanken tar på sig när sparbanken ställer ut finansiella garantier för att garantera en tredje parts betalningsfullgörande till innehavaren av den finansiella garantin. Till denna risk räknas också den risk som sparbanken har i förmedlade lån till Swedbank Hypotek. I detta sistnämnda fall är emellertid förlustrisken begränsad till under året intjänad förmedlingsprovision. Den bakomliggande transaktionen kan avse en kredit, en garanti, ett värdepapper eller ett derivatinstrument.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för sparbankens kreditriskexponering. Styrelsen har i särskild instruktion inom vissa ramar delegerat ansvaret till olika kreditdelegationer. Kreditdelegationerna rapporterar regelbundet till styrelsen.

Sparbankens kreditgivning präglas av högt uppställda mål med avseende på etik, kvalitet och kontroll. En genomgående princip är bl a att alla kreditbeslut i sparbanken normalt fattas av minst två personer. Kreditrisken utgör sparbankens största riskexponering och utvecklingen av kreditförlusterna följs både noggrant och kontinuerligt. Utvecklingen av kreditförlustnivån finns under Fem år i sammandrag.

Den avgörande bedömningsgrunden för sparbankens kreditgivning, som utifrån låntagarnas hemvist är geografiskt hänförliga till sparbankens verksamhetsområde, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av sparbankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter och andra bankmässiga säkerheter. Sparbanken strävar efter en god riskspridning. För att begränsa kredit- och motpartsrisker i sparbankens värdepappersportfölj tillåts endast placeringar inom vissa beloppsmässiga ramar och endast i värdepapper med hög kreditvärdighet.

Större kreditengagemang (kredittagarens samtliga egna förbindelser och ansvarsförbindelser) omprövas minst en gång årligen i behörig kreditbeviljande instans. För större företagsengagemang tillämpas riskklassificering i samband med nybeviljning av kredit och i samband med den årliga omprövningen. Riskklassificeringssystemet innebär att krediterna klassificeras i olika riskklasser beroende på risken för obestånd och risken vid ett eventuellt obestånd.

Sparbankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden. Övervakningen sker med stöd av ett särskilt kravsystem som med automatik bevakar och påminner om när kravåtgärd är erforderlig.

Sparbankens kreditriskexponering brutto och netto samt koncentrationer med avseende på motparter samt lånefordringar per kategori av låntagare visas i tabeller nedan.

Kreditriskexponering, brutto och netto 2017	Kreditrisk- exponering (före ned- skrivning)		Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk- exponering m hänsyn till säkerheter	lanspråkta säkerheter
	Nedskrivning					
Krediter¹ mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen ²	6 078	–	6 078	6 078	–	–
Pantbrev i villa- och fritids-fastigheter ³	1 928 931	650	1 928 281	1 902 108	26 173	–
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	213 454	–	213 454	175 721	37 733	–
Pantbrev i jordbruksfastigheter	257 584	500	257 084	250 079	7 005	–
Pantbrev i andra näringsfastigheter	533 891	9 336	524 555	511 885	12 670	–
Företagsinteckning	222 954	3 422	219 532	211 985	7 547	–
Övriga ⁵	255 875	2 831	253 044	22 739	230 305	–
varav: kreditinstitut	16 882	–	16 882	16 882	–	–
Summa	3 418 767	16 739	3 402 028	3 097 477	321 433	–
Värdepapper						
Statspapper och andra offentliga organ						
- AAA ⁶	42 980	–	42 980	–	42 980	–
- AA	21 531	–	21 531	–	21 531	–
Andra emittenter						
- AAA	157 149	–	157 149	–	157 149	–
- A	28 759	–	28 759	–	28 759	–
- BBB eller lägre	68 162	–	68 162	–	68 162	–
- utan rating	266 537	–	266 357	–	266 357	–
Summa	585 118	–	584 938	–	584 938	–
Övrigt						
Åtaganden	311 404	–	311 404	–	311 404	–
Utställda lånelöften	146 927	–	146 927	–	146 927	–
Utställda finansiella garantier	11 138	–	11 138	11 138	–	–
Summa	469 469	–	469 469	11 138	458 331	–
Total kreditriskexponering	4 473 354	16 739	4 456 435	3 108 615	1 364 702	–

Kreditriskexponering, brutto och netto 2016	Kreditrisk-exponering (före nedskrivning)	Nedskrivning/Avsättning	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Kreditrisk-exponering m hänsyn till säkerheter	lanspråktagna säkerheter
Krediter¹ mot säkerhet av:						
Statlig och kommunal borgen ²	5 046	–	5 046	5 046	–	–
Pantbrev i villa- och fritidsfastigheter ³	1 752 652	–	1 752 652	1 734 352	18 300	–
Pantbrev i flerfamiljsfastigheter ⁴	147 195	47	147 148	133 765	13 383	–
Pantbrev i jordbruksfastigheter	242 503	324	242 179	240 357	1 822	–
Pantbrev i andra näringsfastigheter	509 471	7 828	501 643	490 503	11 140	–
Företagsintekning	236 965	1 671	235 294	227 232	8 062	–
Övriga ⁵	229 256	5 424	223 832	13 035	210 797	–
varav: kreditinstitut	7 102	–	7 102	7 102	–	–
Summa	3 123 088	15 294	3 107 794	2 844 290	263 504	–
Värdepapper						
Statspapper, offentliga organ						
- AAA ⁶	36 245	–	36 245	–	36 245	–
- AA	10 029	–	10 029	–	10 029	–
Andra emittenter						
- AAA	148 580	–	148 580	–	148 580	–
- A	120 754	–	120 754	–	120 754	–
- BBB eller lägre	47 062	–	47 062	–	47 062	–
- utan rating	242 348	–	242 348	–	242 348	–
Summa	605 018	–	605 018	–	605 018	–
Övrigt						
Åtaganden	265 075	–	265 075	–	265 075	–
Utställda lånelöften	104 083	–	104 083	–	104 083	–
Utställda finansiella garantier	12 601	–	12 601	12 601	–	–
Summa	381 759	–	381 759	12 601	369 158	–
Total kreditriskexponering	4 109 865	15 294	4 094 571	2 856 891	1 237 680	–

¹ Med kredit avses fordringar och andra placeringar i värdepapper, dock ej aktier, i balansräkningen samt kreditåtaganden utanför balansräkningen, exempelvis, garantier och borgensåtaganden. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

² Inklusive krediter till stat och kommun

³ Inklusive bostadsrätter

⁴ Inklusive bostadsrättsföreningar

⁵ Inklusive krediter utan säkerhet samt ej utnyttjade krediter i räkning

⁶ Utgår från Standard and Poor's rating

Lånefordringar per kategori av låntagare

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Lånefordringar, brutto		
- företagssektor	1 134 541	981 551
- hushållssektor	2 246 271	2 116 147
varav enskilda företagare	627 976	690 611
- övriga	1 287	1 532
Summa	3 382 099	3 099 230
varav:		
Oreglerade lånefordringar som ingår i osäkra lånefordringar	10 708	9 634
- företagssektor	6 834	6 027
- hushållssektor	3 874	3 607
Osäkra lånefordringar	42 101	30 072
- företagssektor	39 030	29 128
- hushållssektor	3 071	944
Avgår:		
Specifika nedskrivningar för individuellt värderade fordringar	16 739	15 294
- företagssektor	16 051	14 048
- hushållssektor	688	1 246
Lånefordringar, nettoredovisat värde		
- företagssektor	1 118 490	967 503
- hushållssektor	2 245 583	2 114 901
varav enskilda företagare	627 476	690 111
- övriga	1 287	1 532
Summa	3 365 360	3 083 936

Definitioner:

Oreglerad fordran är fordran för vilken räntor, amorteringar och övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar.

Osäker fordran är en fordran för vilken det är sannolikt att betalningarna inte fullföljs enligt kontraktsvillkoren och för vilken säkerhetens värde ej med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp och räntor, inklusive ersättning för eventuella förseningar.

Kreditkvalité

Sparbanken följer årligen upp och rapporterar kreditgivningen på företagsengagemang enligt särskilda riktlinjer för att säkerställa kreditkvaliteten i sparbanken. Ett centraliserat scoringverktyg är inbyggt i kreditberedningssystemet för att bedöma kvaliteten i engagemangen. Med hjälp av scoringverktyget är bankens företagsutlåning fördelad enligt parametrarna Risk för obestånd och Risk vid obestånd. Scoringverktyget tar hänsyn till företagets nyckeltal, extern skötsamhet (UC) samt intern skötsamhet. För privata engagemang används ett scoringsystem anpassat för att säkerställa kvaliteten på nybeviljade krediter till privatpersoner. Både internt samt extert beteende vägs ihop för att få fram ett risktal. Scoringssystemet för både privat och företag används även av Swedbank samt andra sparbanker.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att sparbanken får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med sina finansiella skulder. Likviditetsrisk kan även uttryckas som risken för förlust eller försämrad inbetalningsförmåga till följd av att sparbankens betalningsåtaganden inte kan fullgöras i rätt tid. Likviditetsrisker uppstår då tillgångar och skulder inklusive derivatinstrument har olika löptider.

Sparbankens riskhantering fokuserar här på att skapa likviditetsresurser och på portföljstrukturer. Det innebär att placeringar endast görs i likvida värdepapper, d v s värdepapper som handlas på en fungerande marknad. Likviditeten bevakas löpande och stresstester utförs för olika scenarios.

Sparbankens likviditetsberedskap i form av dagslåneräkning, värdepappersportfölj och kreditlimer hos Swedbank får lägst uppgå till 10% av inlåningen från allmänheten, vid årsskiftet var denna likviditetsberedskap 23 % (fg år 22 %). Dessutom ska förhållandet mellan utlåning och inlåning inte överstiga 100, vid årsskiftet var detta tal 89 (89).

Sparbankens likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan. Även den kassaflödesanalys, som finns intagen på annat ställe i årsredovisningen, belyser sparbankens likviditetssituation.

Löptidsinformation

2017

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

	Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid						Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	
Kassa	3 106	-	-	-	-	-	3 106
Statsskuldförbindelser m m	-	-	-	28 187	36 324	-	64 511
Utlåning till kreditinstitut	228 108	-	-	-	-	-	228 108
Utlåning till allmänheten	127 764	68 968	176 456	685 315	2 306 857	-	3 365 360
Obligationer mm	-	20 009	-	450 383	50 216	-	520 608
Övriga tillgångar	-	-	-	-	-	477 688	477 688
Summa tillgångar	358 978	88 977	176 456	1 163 885	2 393 397	477 688	4 659 381
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	-	-	-	-
Inlåning fr allmänheten	3 448 994	181 108	129 241	19 776	-	-	3 779 119
Övr. skulder o eget kapital	-	-	-	-	-	880 262	880 262
S:a skulder o eget kapital	3 448 994	181 108	129 241	19 776	-	880 262	4 659 381
Total skillnad	-3 090 016	-92 131	47 215	1 144 109	2 393 397	-402 574	-

Löptidsinformation

2016

Kontraktuellt återstående löptid (odiskonterat värde) samt förväntad tidpunkt för återvinning

Tillgångar

	Odiskonterade kassaflöden - Kontraktuellt återstående löptid						Summa nominella kassaflöden
	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löptid	
Kassa	3 974	-	-	-	-	-	3 974
Statsskuldförbindelser mm	-	-	10 029	36 245	-	-	46 274
Utlåning till kreditinstitut	134 713	-	-	-	-	-	134 713
Utlåning till allmänheten	129 781	50 025	185 429	590 204	2 128 497	-	3 083 936
Obligationer mm	-	-	25 085	480 710	52 949	-	558 744
Övriga tillgångar	52 692	-	-	-	-	474 284	526 976
Summa tillgångar	321 160	50 025	220 543	1 107 159	2 181 446	474 284	4 354 617
Skulder							
Skulder till kreditinstitut	360	-	-	-	-	-	360
Inlåning fr allmänheten	3 045 026	222 333	196 743	11 449	-	-	3 475 551
Övr. skulder o eget kapital	-	-	-	-	-	878 706	878 706
Summa skulder och eget kapital	3 045 386	222 333	196 743	11 449	-	878 706	4 354 617
Total skillnad	-2 724 226	-172 308	23 800	1 095 710	2 181 446	-404 422	-

Marknadsrisk

Marknadsrisk är att risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisk: valutarisk, ränterisk och andra prISRISKEN. I finansiell verksamhet utgörs de viktigaste marknadsriskerna ränterisk, valutarisk och aktiekursrisk (prisrisk). I sparbankens fall utgör ränterisken och aktiekursrisken de övervägande marknadsriskerna.

Ränterisk definieras som risken för att marknadsvärdet på sparbankens fastförräntade tillgångar sjunker då marknadsräntan stiger. Graden av ränterisk, eller prisrisk, ökar med åtagandets löptid. En annan form av ränterisk är inkomstrisken, d v s risken för att räntenettet försämras i ett förändrat ränteläge genom att räntebindingstiden är olika för tillgångar och skulder.

Valutarisk uppstår till följd av att tillgångar och skulder i samma utländska valuta storleksmässigt inte överensstämmer.

Aktiekursrisk är risken för att marknadsvärdet på en aktieplacering sjunker till följd av samhällsekonomiska faktorer.

Ränterisk

Ränterisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadsräntor. Ränterisk kan således dels bestå av förändring i verkligt värde, prisrisk, dels förändringar i kassaflöde, kassaflödesrisk. En betydande faktor som påverkar ränterisken är räntebindningstiden. Långa räntebindningstider motverkar kassaflödesrisken men ökar prisrisken. Kortare räntebindningstider motverkar prisrisken men ökar kassaflödesrisken.

I enlighet med sparbankens riskpolicy kontrolleras de finansiella riskerna i verksamheten med limiter. Beträffande ränteriskerna innebär detta t ex att räntebindningstiderna på sparbankens räntebärande placeringar måste hålla sig inom vissa tids- och beloppsmässiga ramar.

Ett sätt att indikativt mäta ränterisken är en sk gap-analys, som återfinns nedan, som visar räntebindningstiderna för sparbankens tillgångar och skulder i balansräkningen samt poster utanför balansräkningen. Analysen visar att vid en förändring av marknadsräntan med en procentenhet minskar/ökar räntenettet för kommande 12-månadersperiod med 102 tkr (fg år 927 tkr).

Hantering av sparbankens ränteeponering är centraliserad, vilket innebär att den centrala finansfunktionen ansvarar för att identifiera och hantera denna exponering.

Enligt finanspolicyen är målsättningen för sparbankens räntebundna exponeringar att den genomsnittliga räntebindningstiden/durationen inte ska överstiga 3 år. Per den 31 december 2017 var räntebindningstiden 1,48 år (fg år 1,00 år).

2017

Räntebindningstider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	3 106	3 106
Statsskuldförbindelser	-	46 700	-	-	-	-	17 811	-	64 511
Utlåning till kreditinstitut	228 108	-	-	-	-	-	-	-	228 108
Utlåning till allmänheten	2 153 346	979 849	14 254	43 117	150 117	24 677	-	-	3 365 360
Obligationer mm	118 967	277 388	-	-	30 732	74 321	19 200	-	520 608
Övriga tillgångar	38 415	-	-	-	-	-	-	439 273	477 688
Summa	2 538 836	1 303 937	14 254	43 117	180 849	98 998	37 011	442 379	4 659 381
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Inlåning från allmänheten	3 495 443	122 095	117 139	17 488	17 494	2 858	-	6 602	3 779 119
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	8 935	8 935
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	8 723	8 723
S:a skulder o eget kapital	3 495 443	122 095	117 139	17 488	17 494	2 858	-	24 260	3 796 777
Diff tillgångar o skulder	-956 607	1 181 842	-102 885	25 629	163 355	96 140	37 011	418 119	
Kumulativ exponering	-956 607	225 235	122 350	147 979	311 334	407 474	444 485	862 604	

2016

Räntebindnings-tider för tillgångar och skulder - Ränteeponering	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränta	Totalt
Tillgångar									
Kassa	-	-	-	-	-	-	-	3 974	3 974
Statsskuldförbindelser	-	46 274	-	-	-	-	-	-	46 274
Utlåning till kreditinstitut	134 713	-	-	-	-	-	-	-	134 713
Utlåning till allmänheten	1 973 230	935 663	14 722	28 335	122 356	9 630	-	-	3 083 936
Obligationer mm	135 548	329 069	-	-	10 456	30 722	52 949	-	558 744
Övriga tillgångar	52 692	-	-	-	-	-	-	474 284	526 976
Summa	2 296 183	1 311 006	14 722	28 335	132 812	40 352	52 949	478 258	4 354 617
Skulder									
Skulder till kreditinstitut	360	-	-	-	-	-	-	-	360
Inlåning från allmänheten	3 103 027	149 008	179 383	25 082	9 864	2 970	-	6 217	3 475 551
Övriga skulder	-	-	-	-	-	-	-	16 478	16 478
Eget kapital	-	-	-	-	-	-	-	862 228	862 228
Summa skulder och eget kapital	3 103 387	149 008	179 383	25 082	9 864	2 970	-	884 923	4 354 617
Diff tillgångar o skulder	-807 204	1 161 998	-164 661	3 253	122 948	37 382	52 949	-406 665	
Kumulativ exponering	-807 204	354 794	190 133	193 386	316 334	353 716	406 665	-	

Räntenettorisik: genomsnitt på räntenettet under kommande tolv månadersperiod vid en ränteuppgång eller nedgång på 1 procentenhet på balansdagen utgör 102 tkr (fg år 927 tkr) givet de räntebärande tillgångar och skulder som finns per balansdagen.

Valutarisk

Valutarisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i valutakurser. Sparbankens valutarisk hanteras i LUS-systemet där valutarisken elimineras.

Aktiekursrisk

Aktiekursrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från en aktie varierar på grund av förändringar i marknadspriser (oavsett om förändringarna orsakas av faktorer relaterade specifikt till det aktien eller dess emittent, eller faktorer som påverkar alla liknande finansiella instrument som handlas med på marknaden).

För sparbanken är innehavet i Swedbank AB den största aktiekursrisken där värdeförändringar på aktien bokförs mot övrigt totalresultat/fond för verkligt värde (se även redovisningsprinciper). En kursförändring på Swedbanks aktiekurs med 1 krona påverkar fond för verkligt värde med 1 550 tkr utifrån nuvarande aktieinnehav.

Operativa risker

Med operativ risk avses risken för att fel eller brister i administrativa rutiner leder till oväntade ekonomiska eller förtroende- mässiga förluster. Dessa kan exempelvis orsakas av bristande intern kontroll, bristfälliga system eller teknisk utrustning. Även risken för oegentligheter, internt eller externt, ingår i den operativa risken. De operativa riskerna motverkas genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i sparbanken, som bl a omfattar

- kravet på att det skall finnas ändamålsenliga rutiner och instruktioner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,
- IT-stöd i form av ekonomi-, kredit och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att bl a tillgodose ledningens krav på information om exempelvis riskeponering,
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda sparbankens och kundernas tillgångar.

Not 4 Räntenetto

TSEK	2017	2016
Ränteintäkter		
Utlåning till kreditinstitut	14	7
Utlåning till allmänheten	72 414	66 744
Räntebärande värdepapper	5 655	5 380
Övriga	26	397
Summa	78 109	72 528
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	-813	-428
Inlåning från allmänheten	-5 000	-6 235
varav kostnad för insättningsgaranti	-2 559	-2 538
Övriga	-68	-205
Summa	-5 881	-6 868
Summa räntenetto	72 228	65 660
Räntemarginal (Totala ränteintäkter i % av medelomslutning (MO) minus totala räntekostnader i % av MO exkl. genomsnittligt eget kapital och obeskattade reserver)	1,59	1,53
Placeringsmarginal (Räntenetto i % av MO)	1,62	1,56

Not 5 Erhållna utdelningar

TSEK	2017	2016
Swedbank AB (publ)	21 252	17 227
Övriga aktier	618	53
Summa	21 870	17 280

Not 6 Provisionsintäkter

TSEK	2017	2016
Betalningsförmedlingsprovisioner	5 839	5 763
Utlåningsprovisioner	9 289	7 951
Inlåningsprovisioner	3 339	3 241
Provisioner avseende utställda finansiella garantier	579	509
Värdepappersprovisioner	13 426	12 037
Avgifter från kredit- och betalkort	2 048	2 033
Övriga provisioner	7 192	6 934
Summa	41 712	38 468

Not 7 Provisionskostnader

TSEK	2017	2016
Betalningsförmedlingsprovisioner	-3 548	-3 569
Värdepappersprovisioner	-1 554	-1 317
Övriga provisioner	-610	-692
Summa	-5 712	-5 578

Not 8 Nettoresultat av finansiella transaktioner

TSEK	2017	2016
Aktier/andelar	10 899	806
Räntebärande värdepapper	2 368	1 860
Valutakursförändringar	64	83
Summa	13 331	2 749
Nettovinst/nettoförlust uppdelat per värderingskategori		
Övriga finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	13 267	2 666
Valutakursförändringar	64	83
Summa	13 331	2 749

Not 9 Övriga rörelseintäkter

TSEK	2017	2016
Intäkter från rörelsefastigheter	747	705
Övriga rörelseintäkter	208	362
Summa	955	1 067

Not 10 Allmänna administrationskostnader

TSEK	2017	2016
Personalkostnader		
Löner och arvoden	-25 591	-24 565
Sociala avgifter	-9 058	-8 773
Kostnad för pensionspremier	-3 626	-3 918
Avsättning till vinstandelsstiftelse, inkl. löneskatt	-2 632	-600
Övriga personalkostnader	-3 504	-2 568
Summa personalkostnader	-44 411	-40 424
Övriga administrationskostnader		
Hyror och andra lokalkostnader	-1 334	-1 155
IT-kostnader	-13 564	-10 144
Konsulttjänster	-3 740	-3 857
Revision	-1 036	-1 088
Porto och telefon	-553	-633
Fastighetskostnader	-13 483	-9 496
Övriga	-2 506	-2 954
Summa övriga administrationskostnader	-36 216	-29 327
Summa	-80 627	-69 751

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

TSEK	2017		2016	
	Ledande befattningshavare	Övriga anställda	Ledande befattningshavare	Övriga anställda
Löner	3 573	22 018	3 100	21 465
Sociala kostnader	1 123	7 935	974	7 799
Summa	4 696	29 953	4 074	29 264

Ledande befattningshavares ersättningar

Med ledande befattningshavare avses styrelsen, VD och stf VD.

Berednings- och beslutsprocess

Ersättning till VD och ledamöter i ledningsgrupp fastställs av styrelsens särskilt ansvariga ledamöter enligt fastställd ersättningspolicy.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast arvode och sammanträdesarvode enligt sparbanksstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller fast styrelsearvode. Ersättning till VD och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Med övrig bankledning avses de 5 personer som tillsammans med VD och stf VD utgör sparbankens ledningsgrupp. Ersättning till VD för 2017 har beslutats av styrelsen.

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

TSEK	2017					Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensions-förpliktelse
	Fast arvode / grundlön	Mötesarvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad					
Styrelsens ordförande Lars Åke Larsson	135	218	–	–	–	–	353	–	
Styrelseledamot Anders Nygårdh	46	133	–	–	–	–	179	–	
Styrelseledamot Anna Franzon	37	81	–	–	–	–	118	–	
Styrelseledamot Jan Skarner	37	70	–	–	–	–	107	–	
Styrelseledamot Maria Werpers Dahl	37	77	–	–	–	–	114	–	
Styrelseledamot Håkan Dorm	37	88	–	–	–	–	125	–	
Styrelseledamot Stefan Persson	37	43	–	–	–	–	80	–	
Styrelseledamot Johan Matz	–	18	–	–	–	–	18	–	
VD Bo Liljegren	1 505	–	83	483	–	–	2 071	–	
Stf VD Micael Enocsson	887	–	4	395	–	–	1 286	–	
Övrig bankledning (5 personer)	3 345	–	104	632	224	–	4 305	–	
Summa	6 103	728	191	1 510	224	–	8 756	–	

Löner och ersättningar till ledande befattningshavare

TSEK	2016					Vinstandels stiftelse	Övriga ersättningar	Summa	Pensions-förpliktelse
	Fast arvode / grundlön	Mötesarvode	Övriga förmåner	Pensions- kostnad					
Styrelsens ordförande Lars Åke Larsson	130	131	–	–	–	–	261	–	
Styrelseledamot Anders Nygårdh	44	85	–	–	–	–	129	–	
Styrelseledamot Anna Franzon	36	42	–	–	–	–	78	–	
Styrelseledamot Jan Skarner	36	42	–	–	–	–	78	–	
Styrelseledamot Maria Werpers Dahl	36	35	–	–	–	–	71	–	
Styrelseledamot Håkan Dorm	36	50	1	–	–	–	87	–	
Styrelseledamot Johan Matz	36	32	–	–	–	–	68	–	
VD Bo Liljegren	1 459	–	73	483	–	–	2 015	–	
Stf VD Micael Enocsson	870	–	7	445	–	–	1 322	–	
Övrig bankledning (5 personer)	3 394	–	105	628	50	–	4 177	–	
Summa	6 077	417	186	1 556	50	–	8 286	–	

Rörlig ersättning

Avsättning till vinstandelsstiftelse sker på samma villkor för övrig bankledning, ej VD och stf VD, som för övriga medarbetare. Den rörliga ersättningen utgör en liten del av total ersättning och bedöms inte utgöra någon risk för sparbanken. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån. Avsättning till vinstandelsstiftelse har under året skett med totalt 2 632 tkr (600 tkr) inklusive löneskatt fördelat på ca 60 personer motsvarande ca 48 heltidsanställda med 44,8 tkr exklusive löneskatt per heltidsanställd.

Pensioner

VD:s pensionsförmån utgörs av en löpande premiebetalning som motsvarar 35% av för var tid aktuell lön.

Avgångsvederlag

I det fall Leksands Sparbank säger upp VD:s anställningsavtal och VD därigenom skiljs från sin tjänst i sparbanken, ska sparbanken förutom lön under uppsägningstiden, 12 månader, även utbetala ett kontant avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner. Avgångsvederlaget ska vara pensionsgrundande men ej semesterlönegrundande. Vid egen uppsägning har VD 6 månaders uppsägningstid.

Lån till ledande befattningshavare

TSEK	2017	2016
Verkställande direktör och vice verkställande direktör (ställföreträdande för verkställande direktör)	1 092	987
Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter	10 733	10 317
Summa	11 825	11 304

Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från 1 050 tkr (1 218 tkr) i krediter utan säkerhet. Lånevillkoren överensstämmer med dem som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig personal.

Offentliggörande av uppgifter om ersättning

Upplysningar om ersättningar som ska lämnas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 5 kap. lämnas på sparbankens hemsida, www.leksandssparbank.se

Medelantalet anställda

	2017	2016
Sparbanken		
- varav kvinnor	27	28
- varav män	21	19
Totalt	48	47

Könsfördelning i ledningen

Styrelsen		
Antal kvinnor	2	2
Antal män	6	6
Övriga ledande befattningshavare inkl verkställande direktören		
Antal kvinnor	2	2
Antal män	5	5

Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Öhrlings PWC AB		
Revisionsuppdrag	584	568

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen, styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på sparbankens revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 11 Övriga rörelsekostnader

TSEK	2017	2016
Avgifter till centrala organisationer	-1 066	-1 013
Försäkringskostnader	-570	-555
Säkerhetskostnader	-1 914	-1 896
Marknadsföringskostnader	-3 938	-3 661
Övriga rörelsekostnader	-155	-139
Summa	-7 643	-7 264

Not 12 Kreditförluster, netto

TSEK	2017	2016
Specifik nedskrivning för individuellt värderade lånefordringar		
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-917	-824
Återförda tidigare nedskriv. för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	439	491
Årets nedskrivning för kreditförluster	-3 090	-4 399
Inbetalt på tidigare konstaterade kreditförluster	130	268
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	1 207	1 367
Årets nettokostnad för kreditförluster	-2 231	-3 097

Not 13 Bokslutsdispositioner

TSEK	2017	2016
Skilnad mellan bokförd avskrivning och avskrivning enligt plan	-	-
Summa	-	-

Not 14 Skatter

Redovisat i rapporten över resultat och övrigt totalresultat/rapport över resultat

TSEK	2017	2016
Aktuell skattekostnad		
Årets skattekostnad	-3 930	-4 474
Summa	-3 930	-4 474
Skatt hänförlig till komponenter i övrigt totalresultat		
Årets skattekostnad	199	-664
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-1 249
	199	-1 913
Totalt redovisat skattekostnad	-3 731	-6 387

Avstämning av effektiv skatt

TSEK	2017		2016	
Resultat före skatt		48 852		37 432
Skatt enligt gällande skattesats	22,0%	-10 747	22,0%	-8 235
Ej avdragsgilla kostnader	0,3%	-151	2,1%	-788
Ej skattepliktiga intäkter	-14,7%	7 167	-10,4%	3 886
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0%	-	3,3%	-1 250
Redovisad effektiv skatt	7,6%	-3 731	17,1%	-6 387

Skatt hänförlig till övrigt totalresultat

TSEK	Före skatt	Skatt	Efter skatt
	2017		
Finansiella tillgångar som kan säljas	-903	199	-704
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-	-
Övrigt totalresultat	-903	199	-704
	2016		
Finansiella tillgångar som kan säljas	3 018	-664	2 354
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-	-1 249	-
Övrigt totalresultat	3 018	-1 913	2 354

Not 15 Belåningsbara statsskuldsoverförbindelser m m

TSEK	2017-12-31		2016-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Belåningsbara statsskuldsoverförbindelser m m				
Multilaterala utvecklingsbanker	32 871	32 871	15 048	15 048
Svenska kommuner	31 640	31 640	31 226	31 226
Summa	64 511	64 511	46 274	46 274
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		3 511		274
Negativ skillnad till följd av att bokförda värden understiger nominella värden		-		-
Summa		3 511		274

Not 16 Utlåning till kreditinstitut

TSEK	2017-12-31		2016-12-31	
Swedbank				
Svensk valuta			219 000	127 147
Utländsk valuta			9 108	7 566
Summa			228 108	134 713

Not 17 Utlåning till allmänheten

TSEK	2017-12-31		2016-12-31	
Utestående fordringar, brutto				
Svensk valuta			3 382 099	3 099 230
Summa			3 382 099	3 099 230
Varav: osäkra			42 101	30 072
Individuell nedskrivning (specifikaiton se nedan)			16 739	15 294
Redovisat värde, netto			3 365 360	3 083 936

Förändring av nedskrivningar, TSEK

	Individuellt värderade lånefordringar	Summa
Ingående balans 1 januari 2017	15 294	15 294
Årets nedskrivning för kreditförluster	3 090	3 090
Återförda ej längre erforderliga nedskrivningar för kreditförluster	-438	-438
Återförda tidigare gjorda nedskrivningar för kreditförluster som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-1 207	-1 207
	-	-
Utgående balans 31 december 2017	16 739	16 739

Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

TSEK	2017-12-31		2016-12-31	
	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde
Emitterade av andra låntagare				
Svenska bostadsinstitut	157 149	157 149	148 580	148 580
Icke finansiella företag	284 295	284 295	319 555	319 555
Finansiella företag	50 405	50 405	59 878	59 878
Utländska emittenter	28 759	28 759	30 731	30 731
Summa emitterade av andra låntagare	520 608	520 608	558 744	558 744
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	520 608	520 608	558 744	558 744
varav:				
Noterade papper på börs		520 608		558 744
Positiv skillnad till följd av att bokförda värden överstiger nominella värden		7 618		5 744

Not 19 Aktier och andelar

TSEK		2017-12-31	2016-12-31
Kreditinstitut		306 745	354 683
Övriga		52 340	56 717
Summa aktier och andelar		359 085	411 400
varav:			
Noterade värdepapper på börs		348 200	405 502
Onoterade värdepapper		10 885	5 898
Företag			
Aktier	Antal	Börsvärde	Redovisat värde
Swedbank AB (publ)	1 550 000	306 745	306 745
Indecap Holding AB	28	–	9 826
Sparbankernas Försäkring AB	862	–	1 059
Fondandelar	87 164	41 455	41 455
Summa	1 638 054	348 200	359 085

Not 20 Materiella anläggningstillgångar

TSEK	Inventarier	Byggnader och mark	Totalt
Anskaffningsvärde			
Ingående balans 1 januari 2016	34 502	34 699	69 201
Förvärv	736	–	736
Utrangerat	-8 437	–	-8 437
Pågående arbete	–	20 823	20 823
Utgående balans 31 december 2016	26 801	55 522	82 323
Ingående balans 1 januari 2017	26 801	55 522	82 323
Förvärv	20 685	10 000	30 685
Utrangerat	–	–	–
Pågående arbete	–	-11 251	-11 251
Utgående balans 31 december 2017	47 486	54 271	101 757
Avskrivningar			
Ingående balans 1 januari 2016	-24 901	-12 067	-36 968
Årets avskrivningar	-1 279	-824	-2 103
Avyttringar och utrangeringar	8 432	–	8 432
Utgående balans 31 december 2016	-17 748	-12 891	-30 639
Ingående balans 1 januari 2017	-17 748	-12 891	-30 639
Årets avskrivningar	-4 008	-1 023	-5 031
Avyttringar och utrangeringar	–	–	–
Utgående balans 31 december 2017	-21 756	-13 914	-35 670
Redovisade värden			
Per 2016-01-01	9 601	22 632	32 233
Per 2016-12-31	9 053	42 631	51 684
Per 2017-01-01	9 053	42 631	51 684
Per 2017-12-31	25 730	40 357	66 087
Taxeringsvärden		2017-12-31	2016-12-31
Taxeringsvärden, fastigheter (i Sverige)		14 373	14 373

Not 21 Övriga tillgångar

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Skattekonto	38 415	52 326
Förfallna räntefordringar	5	2
Övriga tillgångar	847	850
Summa	39 267	53 178

Not 22 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda kostnader	1 192	1 214
Upplupna ränteintäkter	2 246	1 873
Upplupna provisionsintäkter	8 473	7 364
Summa	11 911	10 451

Not 23 Skulder till kreditinstitut

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Övriga	–	360
Summa	–	360

Not 24 Inlåning från allmänheten

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Allmänheten		
Svensk valuta	3 770 093	3 468 052
Utländsk valuta	9 026	7 499
Summa	3 779 119	3 475 551

Inlåningen per kategori av kunder

Offentlig sektor	356 765	269 738
Företagssektor	890 271	795 119
Hushållssektor	2 502 359	2 380 608
Varav: enskilda företagare	720 023	760 545
Övriga	29 724	30 086
Summa	3 779 119	3 475 551

Not 25 Övriga skulder

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Preliminärskatt räntor	827	895
Anställdas källskattemedel	963	894
Insatser för bygden	1 319	3 133
Övriga skulder	5 826	4 842
Summa	8 935	9 764

Not 26 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Upplupna räntekostnader	786	1 111
Övriga upplupna kostnader	7 661	5 314
Förutbetalda intäkter	276	289
Summa	8 723	6 714

Not 27 Obeskattade reserver

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Ackumulerade avskrivningar utöver plan:		
Inventarier		
Ingående balans 1 januari	898	898
Årets avskrivningar utöver plan	–	–
Årets återföringar av avskrivningar utöver plan	–	–
Utgående balans 31 december	898	898
Summa obeskattade reserver	898	898

Not 28 Eget kapital

För specifikation av förändringar i eget kapital se rapport över förändring i eget kapital.

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fond för verkligt värde

Fond för verkligt värde inkluderar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen. Värdeförändringar som beror på nedskrivningar redovisas dock i resultaträkningen.

Förslag till disposition av Sparbankens vinst

Styrelsen föreslår att fritt eget kapital, 45 121 tkr, disponeras enligt följande:

Insatser för bygden	3 921
Reservfonden	41 200
Summa	45 121

Not 29 Eventualförpliktelser

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
Garantier, <i>nominella belopp</i>		
Garantiförbindelser - krediter	31 745	29 193
Garantiförbindelser - övriga	6 953	7 266
Summa	38 698	36 459

Not 30 Åtaganden

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Nominella belopp</i>		
Övriga åtaganden		
Kreditlöften	146 927	104 083
Outnyttjad del av beviljade räkningskrediter	311 404	265 075
Summa	458 331	369 158

Not 31 Närstående

Närståenderelationer

Det finns personer i sparbankens styrelse som kontrollerar företag som är kunder i sparbanken. Krediter till dessa företag uppgår till 5 100 tkr (5 700 tkr). Krediterna har föregåtts av sedvanlig kreditprövning. Räntan är prissatt med marknadsmässiga villkor. Kreditbeloppen är ej väsentliga för sparbankens ställning eller resultat.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Vad gäller lön och andra ersättningar samt pensioner till nyckelpersoner i ledande ställning, se not 10

Not 32 Finansiella tillgångar och skulder

Verkligt värde

I tabellen anges finansiella tillgångar respektive skulder som värderas till verkligt värde via resultatet (värderade enligt fair value option och innehav för handelsändamål) i två gemensamma kolumner.

2017	Redovisat värde					Verkligt värde				
	Innehav för handelsändamål	Initialt värderade till verkligt värde (fvo)	Invester- ingar som hålles till förfall	Låne och kund- fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övriga skulder	Total	Nivå 1	Nivå 3	Total
<i>TSEK</i>										
Kassa	–	–	–	3 106	–	–	3 106	–	–	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	–	–	–	–	64 511	–	64 511	64 511	–	64 511
Utlåning till kreditinstitut	–	–	–	228 108	–	–	228 108	–	–	–
Utlåning till allmänheten	–	–	–	3 365 360	–	–	3 365 360	–	–	–
Obligationer / räntebärande värdepappe	–	28 759	–	–	491 849	–	520 608	520 608	–	520 608
Aktier och andelar	–	41 455	–	–	317 630	–	359 085	348 200	10 885	359 085
Upplupna intäkter	–	–	–	11 911	–	–	11 911	–	–	–
Övriga finansiella tillgångar	–	–	–	40 605	–	–	40 605	–	–	–
	–	70 214	–	3 649 090	873 990	–	4 593 294	933 319	10 885	944 204
Skulder till kreditinstitut						–	–	–	–	–
Inlåning från allmänheten						3 779 119	3 779 119	–	–	–
Övriga skulder						8 935	8 935	–	–	–
Upplupna kostnader						8 723	8 723	–	–	–
						3 796 777	3 796 777	–	–	–

2016	Redovisat värde					Verkligt värde				
	Innehav för handelsändamål	Initialt identifierade till verkligt värde	Invester- ingar som hålles till förfall	Låne och kund- fordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Övrigt	Total	Nivå 1	Nivå 3	Total
<i>TSEK</i>										
Kassa	–	–	–	3 974	–	–	3 974	–	–	–
Belåningsbara statsskuldförbindelser mm	–	–	–	–	46 274	–	46 274	46 274	–	46 274
Utlåning till kreditinstitut	–	–	–	134 713	–	–	134 713	–	–	–
Utlåning till allmänheten	–	–	–	3 083 936	–	–	3 083 936	–	–	–
Obligationer / räntebärande värdepappe	–	20 772	–	–	537 972	–	558 744	558 744	–	558 744
Aktier och andelar	–	50 819	–	–	360 581	–	411 400	405 502	5 898	411 400
Upplupna intäkter	–	–	–	10 451	–	–	10 451	–	–	–
Övriga finansiella tillgångar	–	–	–	53 441	–	–	53 441	–	–	–
Summa	–	71 591	–	3 286 515	944 827	–	4 302 933	1 010 520	5 898	1 016 418
Skulder till kreditinstitut						360	360	–	–	–
Inlåning från allmänheten						3 475 551	3 475 551	–	–	–
Övriga skulder						9 764	9 764	–	–	–
Upplupna kostnader						6 714	6 714	–	–	–
Summa						3 492 389	3 492 389	–	–	–

Vissa upplysningar om finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen

Verkliga värden för finansiella tillgångar och skulder som handlas på en aktiv marknad baseras på noterade priser. För övriga finansiella instrument använder sig sparbanken av andra värderingstekniker. Banken använder observerbara data i så stor utsträckning som möjligt. Finansiella instrument där handeln inte är frekvent och det verkliga värdet därför mindre objektivt, krävs i varierande utsträckning att banken gör bedömningar beroende på likviditet, koncentrationer, osäkerheter beträffande marknadsfaktorer, prisantaganden och andra risker som påverkar ett specifikt instrument.

Verkliga värden kategoriseras i olika nivåer i en verkligt värde hierarki baserat på indata som används i värderingstekniken enligt följande:

Nivå 1:	enligt priser noterade på en aktiv marknad för identiska instrument
Nivå 2:	utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1. Denna kategori inkluderar instrument som värderas baserat på noterade priser på aktiva marknader för liknande instrument, noterade priser för identiska eller liknande instrument som handlas på marknader som inte är aktiva, eller andra värderingstekniker där all väsentlig indata är direkt och indirekt observerbar på marknaden.
Nivå 3:	utifrån indata som inte är observerbara på marknaden. Denna kategori inkluderar alla instrument där värderingstekniken innefattar indata som inte baseras på observerbar data och där den har en väsentlig påverkan på värderingen.

Ytterligare information om antaganden som gjorts vid värdering till verkligt värde liksom kvantitativa upplysningar om värderingar till verkligt värde och känsligheter framgår nedan. Nedan lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestäms för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Värdering till verkligt värde - Värderingstekniker och väsentliga ej observerbara indata

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellerna ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (t ex courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundna förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. För finansiella skulder bestäms verkligt värde utifrån noterad säljkurs. Instrument som är noterade på en aktiv marknad återfinns i balansposterna Aktier och andelar samt Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Den största delen av sparbankens finansiella instrument åsätts ett verkligt värde med priser som är kvoterade på en aktiv marknad.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Verkligt värde för finansiella instrument som inte är derivatinstrument beräknas baserat på framtida kassaflöden av kapitalbelopp och ränta diskonterade till aktuella marknadsräntor på balansdagen. I de fall diskonterade kassaflöden har använts, beräknas framtida kassaflöden på den av företagsledningen bästa bedömningen. Den diskonteringsränta som använts är marknadsbaserad ränta på liknande instrument på balansdagen. Då andra värderingsmodeller har är indata baserade på marknadsrelaterade data på balansdagen.

Not 33 Händelser efter balansdagen

Inget särskilt har inträffat som behöver redovisas i denna not.

Not 34 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Sparbanksledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende sparbankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper

Viktiga bedömningar vid tillämpning av sparbankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder

Sparbankens redovisningsprinciper definierar närmare hur tillgångar och skulder ska klassificeras i olika kategorier:

Finansiella tillgångar och skulder som sparbanken initialt valt att värdera till verkligt värde via resultaträkningen förutsätter att kriterierna under redovisningsprinciper uppfyllts.

Klassificering av finansiella tillgångar som investering som hålles till förfall förutsätter att sparbanken har en uttrycklig avsikt och förmåga att inneha tillgångarna till förfall i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper.

Nedskrivningar för kreditförluster

Nedskrivning för kreditförluster sker normalt utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. Varje osäker fordran bedöms på dess meriter och strategin med avseende på uppskattade kassaflöden som bedöms återvinningsbara godkänns av den oberoende riskkontrollen.

Not 35 Kapitaltäckning

Kapital

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka sparbankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda sparbankens kunder. Reglerna innebär att sparbankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker och dessutom skall omfattas beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten i enlighet med sparbankens interna utvärdering av kapital och risker.

Sparbanken har en fastställd utvärdering av kapitalbehovet baserad på

- sparbankens riskprofil,
- identifierade risker med avseende på sannolikhet och ekonomisk påverkan,
- s k stresstester och scenarionanalyser,
- förväntad utlåningsexpansion och finansieringsmöjligheter, samt
- ny lagstiftning, konkurrenternas ageranden och andra omvärldsförändringar.

Översynen av kapitalbehovet är en integrerad del av arbetet med sparbankens årliga verksamhetsplan. Behovet följs upp och en årlig översyn görs för att säkerställa att riskerna är korrekt beaktade och avspeglar sparbankens verkliga riskprofil och kapitalbehov.

Varje ändring/komplettering i av styrelsen fastställda policy/strategidokument ska i likhet med viktigare kreditbeslut och investeringar alltid relateras till sparbankens aktuella och framtida kapitalbehov. Information om sparbankens riskhantering lämnas i not 3.

Sparbanken har valt att i denna årsredovisning endast lämna de upplysningar som krävs om kapitalbas och kapitalkrav enligt 6 kap. 4 § i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Övriga upplysningar om kapitaltäckning lämnas på sparbankens hemsida www.leksandssparbank.se.

Det finns inga pågående eller förutsedda materiella eller rättsliga hinder för en snabb överföring av medel ur kapitalbasen.

Sparbanken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning, dels det internt bedömda kapitalbehovet.

Årets vinst på 41 200 tkr får inte medräknas i kapitalbasen förrän sparbanksstämman tagit beslut om vinstdispositionen, därför har Leksands Sparbank i sin rapport till Finansinspektionen per 2017-12-31 rapporterat en total kapitalrelation på 21,41%.

Nedan redovisas kapitalbas, kapitalkrav m m enligt gällande regelverk.

Kapitalbas

TSEK	2017-12-31	2016-12-31
<i>Kärnprimärkapital: instrument och reserver</i>		
Reservfond	586 800	558 029
Fond för verkligt värde	229 784	272 257
Verifierat resultat efter avdrag för föreslagen vinstdisposition	41 200	28 771
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar	857 784	859 057
Avräkning av aktier och andra tillskott	-232 630	-278 365
Sammanlagda lagstiftningsjusteringar av kärnprimärkapital	-232 630	-278 365
	625 154	580 692
Kärnprimärkapital *	625 154	580 692
Kapitalbas	625 154	580 692

*Begreppet kärnprimärkapital finns endast för innevarande år på grund av ändrade kapitaltäckningsregler.

Kapitalrelationer, buffertar m.m.

Summa riskvägt exponeringsbelopp	2 712 485	2 558 736
Kärnprimärkapitalrelation *	23,05%	22,69%
Primärkapitalrelation	23,05%	22,69%
Total kapitalrelation	23,05%	22,69%
Buffertkrav	4,50%	4,00%
varav kapitalkonserveringbuffert	2,50%	2,50%
varav kontryckisk buffert	2,00%	1,50%
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert (=relation minus 4,50%)	18,55%	18,19%
Kärnprimärkapitalinstrument där sparbanken har en investering (belopp under tröskelvärdet på 10,00 procent)	85 708	82 955

Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp

	2017		2016	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
<i>Kreditrisk enligt schablonmetoden</i>				
Exponeringar mot institut	5 042	63 022	3 602	45 024
Exponeringar mot företag	63 548	794 346	66 685	833 557
Exponeringar mot hushåll	57 941	724 263	54 928	686 606
Säkrade genom panträtt i fast egendom	48 192	602 398	41 884	523 543
Fallerade exponeringar	7 213	90 166	5 009	62 613
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	1 257	15 715	1 189	14 858
Exponeringar i form av andelar i företag för kollektiva investeringar (fond)	1 658	20 728	2 033	25 410
Aktieexponeringar	6 857	85 708	6 636	82 955
Övriga poster	6 472	80 905	5 408	67 605
Summa för exponeringar som redovisas enligt schablonmetoden	198 180	2 477 251	187 374	2 342 171
<i>Operativ risk</i>				
Operativ risk enligt basmetoden	18 819	235 234	17 325	216 565
Summa för operativ risk	18 819	235 234	17 325	216 565
Summa riskvägt exponeringsbelopp och kapitalkrav	216 999	2 712 485	204 699	2 558 736

Not 36 Ekonomiska arrangemang som inte redovisas i balansräkningen

Sparbanken har ett omfattande samarbete med Swedbank AB. Detta samarbete regleras i ett samarbetsavtal som för närvarande gäller till och med 2020-06-30. Avtalet omfattar bl a förmedling av hypotekslåning till Swedbank Hypotek och förmedling av fond och försäkringssparande till Robur Fond och Swedbank Försäkring.

Leksands Sparbank har per 2017-12-31 förmedlat hypotekslåning till Swedbank Hypotek till en volym på 1 142 224 tkr.

Om kreditförluster uppstår i förmedlad kreditstock avräknas dessa från utbetalade provisioner upp till ett maximalt belopp om innevarande års provisioner. Till Robur Fond och Swedbank Försäkring har sparbanken förmedlat fondsparande på 2 603 930 tkr och försäkringssparande på 866 494 tkr.

Styrelsens intygande

Styrelsen och VD försäkrar att årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Årsredovisningen ger en rättvisande bild av sparbankens ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för sparbanken ger en rättvisande översikt över utvecklingen av sparbankens verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som sparbanken står inför. Årsredovisningen har, som framgår ovan, godkänts för utfärdande av styrelsen och verkställande direktören den 28 februari 2018 i Leksand. Sparbankens resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman den 20 april 2018.

Lars Åke Larsson
ordförande

Anders Nygårdh
vice ordförande

Anna Franzon

Maria Werpers Dahl

Jan Skarner

Stefan Persson

Håkan Dorm

Björn Säbb
personalrepr.

Bo Liljegren
VD

Revisorspåteckning
Vår revisionberättelse har avgivits den 1 mars 2018.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB
Marcus Robertsson
Auktoriserad revisor

Bolagsstyrning

Sparbank som associationsform kännetecknas av att verksamheten bedrivs utan enskilt vinstintresse. Sparbanken har inga ägare. Detta kommer till uttryck i sparbankslagen som anger att ändamålet för sparbankens verksamhet är "att, utan rätt för dess stiftare eller andra att få ta del av den vinst som kan uppkomma i rörelsen, främja sparsamhet genom att driva bankverksamhet i enlighet med bestämmelserna i sparbankslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse."

För sparbank föreligger ingen skyldighet att tillämpa den svenska koden för bolagsstyrning. Med hänsyn till sparbankens karaktär av publikt företag och med en verksamhet som i stor utsträckning bygger på förtroende har utformningen av sparbankens rutiner för styrning och kontroll av verksamheten skett med koden som förebild i tillämpliga delar.

Tillsättning av huvudmän, styrelse, revisorer och verkställande direktör

Som representanter för insättarna har sparbanken huvudmän. Hälften av dessa väljs av Leksands, Rättviks och Gagnefs kommun medan återstående hälft väljs av huvudmännen själva. Huvudmännen utövar sitt inflytande på sparbanksstämman, som är sparbankens högsta beslutande organ. Uppgifter om de personer som valts till huvudmän i sparbanken och mandattider för dessa återfinns i slutet av årsredovisningen. Antalet huvudmän i Leksands Sparbank är 24 stycken.

Sparbanksstämman beslutar om tillsättning av styrelse och revisorer för sparbanken med ledning av förslag som sparbankens valberedning tagit fram. Valberedningen är sparbanksstämmans organ för beredning av stämmans beslut i tillsättningsfrågor. Valberedningen utgörs av Lasse Nygård som ordförande samt ledamöterna Kristina Haag-Larsen, Heléne Rocking, Lotta Willhans och Bo Pettersson. Det är valberedningens uppgift att komma med förslag till ledamöter i styrelsen samt förslag till arvode uppdelat mellan ordförande och övriga ledamöter.

Det ankommer på sparbanksstämman att välja styrelseordförande. Styrelsen utser verkställande direktör som under styrelsens inseeende ska leda verksamheten i sparbanken.

Styrelsens sammansättning och arbete

Sparbankens styrelse, som utses vid sparbanksstämma, består av 7 ledamöter. Därutöver ingår 1 personalrepresentant samt VD. Av styrelsens 9 ledamöter är 2 kvinnor. Uppgifter om de personer som ingår i sparbankens styrelse och mandattider för dessa återfinns i slutet av årsredovisningen. Upplysningar om ersättningar, övriga förmåner och pensionskostnader inklusive principerna härför avseende styrelsen och VD lämnas i not 10 till posten Allmänna administrationskostnader i resultaträkningen.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar rollfördelningen mellan styrelseordföranden och verkställande direktören, frekvensen och formerna för styrelsens sammanträden, rapportering till styrelsen, delegering samt utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete. Styrelsens ordförande har en särställning inom styrelsen med särskilt ansvar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordföranden ser bl a till att styrelsen erhåller tillfredställande information och beslutsunderlag för sitt arbete, samt att styrelsen årligen gör en utvärdering av sitt och VD:s arbete. Ordföranden gör även en egen utvärdering genom samtal med övriga styrelseledamöter.

De ärenden som behandlas i styrelsen följer i huvudsak av sparbankslagen och styrelsens arbetsordning. Styrelsens främsta uppgifter, förutom att utse VD, är att fastställa sparbankens strategi, verksamhetsplan och prognos inklusive kapitalbehov, följa den ekonomiska utvecklingen, fastställa års-/delårsbokslut, fastställa/ompröva policies/instruktioner för verksamheten, behandla kreditengagemang, samt som ett led i styrelsens ansvar för den interna kontrollen och riskhanteringen behandla rapporter härom. Under 2017 har styrelsen sammanträtt vid 13 tillfällen. Kontakt och möten har även skett med andra sparbanker. Vid styrelsesammanträdena har bl a behandlats strategi- och strukturfrågor, års- och delårsbokslut, riskanalys och intern kapitalutvärdering, verksamhetsplan inklusive kapitalbehov, prognos för kommande år, policies inom olika riskområden, framtidsfrågor, compliancefrågor, delegeringsinstruktioner, större kreditengagemang, revisionsrapporter.

Styrelsens utskott och internrevision

Kreditutskottet fattar beslut i kreditfrågor i enlighet med i delegeringsinstruktion fastställda beslutsramar. Besluten ska protokollföras och rapporteras vid nästkommande styrelsemöte. I utskottet ingår styrelsens ordförande, vice ordförande samt Håkan Dorm.

Revisionsutskottet sammanträder regelbundet och hanterar frågor på revisions-, redovisnings-, risk- och compliance området. I utskottet ingår Stefan Persson (ordförande), Jan Skarner samt styrelsens ordförande.

Utskottet för Insatser för bygden sammanträder 2 gånger per år och hanterar ansökningar utifrån sparbankens riktlinjer. Utskottet består styrelsens ordförande, Maria Werpers-Dahl samt VD och marknadschef.

Sparbankens ordförande hanterar ersättningsfrågor för ledande befattningshavare.

Internrevisionen arbetar på styrelsens uppdrag och granskar sparbankens interna styrning och kontroll. Dess granskning omfattar även att verksamhetens omfattning och inriktning överensstämmer med interna regler samt utvärderar sparbankens organisation och arbetsprocesser.

Förteckning över sparbankens huvudmän och styrelseledamöter, utvisande deras mandatperioder samt revisor, framgår av nedanstående uppställning.

Huvudmän

Valda av Leksands kommun	Ort	Vald första gången	Mandatperiod per årsstämma
Jansson Birgitta	Leksand	2007	2019
Laurell Magdalena	Siljansnäs	2011	2019
Pettersson Bo	Siljansnäs	2009	2019
Stenmark Mats	Leksand	2011	2019
Willhans Charlotta	Leksand	2015	2019
Winter Jörgen	Insjön	2011	2019
Zakrisson Viktor	Tällberg	2015	2019
Vald av Gagnefs kommun			
Granholm Lars Erik	Djurås	2015	2019
Valda av Rättviks kommun			
Haag-Larsen Kristina	Rättvik	1999	2019
Karlsson Christer	Rättvik	2003	2019
Ryss Bertil	Rättvik	2015	2019
Wallander Agnetha	Rättvik	2015	2019
Valda av huvudmännen			
Dahlin Marianne	Leksand	1982	2020
Hasselberg Anette	Leksand	2004	2020
Matsson Jan-Olof	Leksand	2012	2020
Forssell Lena	Leksand	1997	2021
Hagman Lena	Leksand	1997	2021
Rocking Heléne	Rättvik	2005	2021
Asp-Christiansson Elisabeth	Rättvik	2013	2018
Nygård Lasse	Leksand	1984	2018
Jones Monica	Rättvik	2013	2018
Ljunggren Ingegerd	Rättvik	2006	2019
Marits Kerstin	Leksand	1983	2019
Olsson Torbjörn	Leksand	2003	2019
Styrelse vald av huvudmännen			
Larsson Lars Åke, ordförande	Leksand	2011	2018
Nygårdh Anders, vice ordförande	Leksand	2007	2018
Skarner Jan	Leksand	2016	2018
Franzon Anna	Leksand	2008	2018
Dorm Håkan	Stockholm	2015	2019
Werpers Dahl Maria	Leksand	2012	2019
Persson Stefan	Stockholm	2017	2019
Liljegren Bo	VD		
Enocsson Micael	stf VD		
Säbb Björn - personalrepresentant	Banktjänsteman	2015	
Ytfeldt Sofia - personalrepr. suppleant	Banktjänsteman	2015	
Revisor			
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB	Marcus Robertsson	Stockholm	2015
			2019